

Veiligheidsmanagement

Methode voor de peuterspeelzalen

Veiligheidsmanagement

Methode voor de peuterspeelzalen

INHOUD

	Eigen verantwoordelijkheid	6
	Veiligheidsmanagement	8
Stap 1	Inventarisatie	10
	Het gebouw	10
	Brandveiligheid	11
Stap 2	Registratie	12
	Registratie van ongevallen	12
	Beschrijving gevaarlijke situaties	12
Stap 3	Huisregels	13
	Huisregels	13
Stap 4	Actieplan	14
	Prioritering	14
Stap 5	Ontruimingsplan en EHBO	15
	Het ontruimingsplan	15
	EHBO en kinder-EHBO	15
Stap 6	Veiligheidsverslag	16
Bijlage 1A	Inventarisatielijsten	18
1B	Oplossingenlijst	25
1C	Woordenlijst	34
1D	Inventarisatie brandveiligheid	37
Bijlage 2A	Registratieformulier ongevallen	43
2B	Registratieformulier gevaarlijke situaties	44
Bijlage 3	Voorbeeld huisregels	45
Bijlage 4	Voorbeeld actieplan	46
Bijlage 5	Ontruimingsplan	47

EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID

Voor u ligt de methode *Veiligheidsmanagement, methode voor de peuterspeelzalen*. Een methode die het mogelijk maakt op een gestructureerde manier de veiligheid in uw peuterspeelzaal te waarborgen. Met de invoering van de Wet Kinderopvang in 2005 is de kinderopvang zelf verantwoordelijk voor een gezonde en veilige omgeving. In het peuterspeelzaalwerk wordt deze verantwoordelijkheid bepaald door een gemeentelijke verordening.

Wet Kinderopvang en Modelverordening VNG

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een modelverordening afgegeven, waarin op het gebied van veiligheid en gezondheid wordt aangegeven dat er zoals in de Wet Kinderopvang gehandeld moet worden.

Ongevallen

Elk jaar gebeuren er meer dan 200 ongevallen op de peuterspeelzaal waarvoor kinderen op een Spoedeisende Hulpafdeling van een ziekenhuis worden behandeld. Bijna driekwart van de kinderen heeft letsel door een val. Ongeveer de helft van de slachtoffers heeft letsel aan het hoofd, ruim één op de drie heeft letsel aan de schouder, arm of hand. Eén op de zes slachtoffers heeft een botbreuk.

Naast deze ongevallen gebeuren er veel ongelukjes waarvoor de kinderen door de huisarts behandeld worden of waarbij ze er met een pleister of de schrik van af komen.

Visie op veiligheid

Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarbij zien ze geen gevaar. Hoe ouder kinderen worden, hoe beter ze leren wat wel en niet mag en wat wel en niet gevaarlijk is. Leidsters kunnen veilig gedrag oefenen met de kinderen. Veel herhalen is nodig. Toch zullen kinderen zich niet altijd aan afspraken en regels houden. Omdat het voor de medewerkers onmogelijk is om elke minuut van de dag alle kinderen in de gaten te houden, is een veilige omgeving van groot belang. Hierbij is er een spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten. Dit spanningsveld moet

uitmonden in een goede mix tussen het bieden van veiligheid en het bieden van voldoende uitdaging en voldoende leermomenten. Niet alle veiligheidsrisico's moeten worden afgedekt, wel moeten de risico's tot een aanvaardbaar minimum worden gereduceerd zodat de kans op ernstig letsel beperkt is.

In een omgeving waar kinderen spelen, wordt niet altijd alles gebruikt waar het voor bestemd is. Dit is een belangrijke reden waarom u moet zorgen voor veilige producten. Hoe veilig het product echter ook is, als er niet goed mee wordt omgegaan, kan er alsnog een onveilige situatie ontstaan. Juist in een omgeving waar kinderen experimenteren en ontdekken, heeft veiligheid een heel dynamisch karakter. Het gedrag van kinderen in relatie tot de omgeving staat dan ook centraal in de nieuwe methode *Veiligheidsmanagement*.

Van regels naar gedrag

De methode *Veiligheidsmanagement* voor de peuterspeelzalen is ontwikkeld in nauwe samenwerking met het Landelijk Platform Peuterspeelzalen, de MO-groep, de VNG, BOinK, enkele peuterspeelzalen en een GGD.

Met deze methode kunt u eenvoudig zélf de veiligheid in kaart brengen en aangeven welke maatregelen u neemt. Daarbij zijn niet de normen het uitgangspunt, maar het dagelijkse gedrag van de kinderen en de ongevallen zoals deze in de praktijk voorkomen. U bent dus zelf de vormgever van het veiligheidsbeleid in uw peuterspeelzaal en formuleert zelf aanvaardbare risico's.

De methode biedt u een gestructureerde aanpak om invulling te kunnen geven aan uw veiligheidsbeleid. Natuurlijk geldt nog steeds de algemene wetgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden (Arbowet), gebouw en brandveiligheid (bouwverordening en bouwbesluit).

De methode bestaat uit een aantal stappen: de inventarisatie, de registratie, het opstellen van huisregels, het maken en uitvoeren van een actieplan, het opstellen en oefenen van een ontruimingsplan en EHBO en tenslotte het maken van een veiligheidsverslag.

Rol van de toezichthouder

Uw visie op de zorg voor een veilige en gezonde omgeving werd altijd getoetst door een toezichthouder die met enige regelmaat inspecties uitvoerde. Naast wettelijke regels vanuit de Arbowet en het bouwbesluit werden vooral aanvullende regels geformuleerd door de gemeente.

Het toezicht en de handhaving gebeuren ook in de opzet van de

Wet Kinderopvang door de toezichthouder (zoals de GGD).

De toezichthouder wil van u zien wat u aan veiligheid doet en heeft gedaan. De inspecteur toetst uw veiligheidsbeleid en kan u - wanneer hier direct aanleiding voor is - hierop aanspreken. De toezichthouder (bijvoorbeeld de GGD-inspecteur) controleert de veiligheid van de peuterspeelzalen aan de hand van de stappen uit de methode en steekproefsgewijze controles.

Leeswijzer

In deze handleiding wordt beschreven hoe medewerkers van peuterspeelzalen met de methode kunnen werken. De methode bestaat uit 6 stappen. Iedere stap wordt in een apart hoofdstuk beschreven. In het eerste hoofdstuk wordt de gehele methode kort beschreven. Vervolgens wordt in de volgende hoofdstukken ingegaan op respectievelijk de inventarisatie, de registratie, het opstellen van huisregels, het maken en uitvoeren van een actieplan, het opstellen en oefenen van een ontruimingsplan en EHBO en tenslotte het maken van een veiligheidsverslag. Het veiligheidsmanagement, methode voor de peuterspeelzalen, kunt u ook vinden op www.veiligheid.nl. Hier kunt u ook de werkmaterialen apart downloaden.

In de bijlagen vindt u werkmaterialen die u kunt gebruiken bij de stapsgewijze uitvoering van de methode.

Ondersteuningspunt

Indien u na lezing van deze methode nog vragen heeft, kunt u terecht bij het ondersteuningspunt van Consument en Veiligheid. Dat kan telefonisch via onze servicedesk: 020-511 45 67 of via e-mail: info@veiligheid.nl of via www.veiligheid.nl.

Op de hoogte blijven

Voor de meest recente informatie over veiligheid in en rondom de peuterspeelzaal en de veiligheid van speeltoestellen kunt u de volgende websites raadplegen:

www.veiligheid.nl

www.allesoverspelen.nl

VEILIGHEIDSMANAGEMENT

De methode heeft een tweeledig doel. Op de eerste plaats de voorwaarden scheppen voor een zo veilig mogelijke peuterspeelzaal en omgeving. Op de tweede plaats het stimuleren dat medewerkers en kinderen zich daarbinnen veilig gedragen.

In dit hoofdstuk wordt in het kort de gehele methode toegelicht. Hierbij moet opgemerkt worden dat de stappen 1 tot en met 6 éénjaarlijks uitgevoerd moeten worden. Daarnaast zullen zich tussentijds ook situaties voordoen die het aanscherpen van de veiligheid nodig maken. In deze methode worden het waarnemen en registreren van ongevallen en risico's én het aanpassen en uitvoeren van het actieplan als regelmatig terugkerende stappen beschouwd.

Stappen

1 Inventarisatie

2 Registratie

3 Huisregels

4 Actieplan

5 Ontruimingsplan en EHBO

6 Veiligheidsverslag

Stap 1: Inventarisatie

Dit onderdeel bestaat uit het inventariseren van het gebouw (de fysieke veiligheid) en van de brandveiligheid.

Veiligheid begint bij het gebouw van het peuterspeelzaalwerk. Sommigen moeten het doen met een sterk verouderd gebouw, anderen hebben het geluk dat hun accommodatie goed is onderhouden en is ingericht volgens de laatste inzichten en normen. In beide gevallen is echter jaarlijkse inventarisatie nodig, want veiligheid is geen statische kwestie. Elk gebouw, nieuw of oud, verandert voortdurend. Bovendien heeft u te maken met de instroom van nieuwe kinderen en is veiligheid een wisselwerking tussen omgeving en het gedrag van de kinderen. Deze methode gaat uit van het gedrag van kinderen. Normen zijn immers niet zaligmakend en kinderen onvoorspelbaar. Deze methode vraagt daarom niet zozeer om technisch inzicht, maar vooral om inzicht en ervaring met het doen en laten van kinderen.

U screent tijdens deze stap tevens het gebouw op brandveiligheid. Hiervoor is een inventarisatielijst opgenomen die helpt om alle risico's zichtbaar te maken.

Deze stap voorziet in een manier die de urgentie van risico's bepaalt. De mate van urgentie helpt u bij het stellen van prioriteiten in te nemen maatregelen.

Stap 2: Registratie

Veilig peuterspeelzaalwerk betekent anticiperen op risico's. Elke dag kunnen zich risico's voordoen waar u nog niet eerder bij heeft stilgestaan. Voorvallen die vandaag met een sisser aflopen, kunnen morgen net zo goed een heel andere wending nemen. Het is jammer als deze ervaringen niet gedeeld worden binnen het team, want van deze ervaringen kan geleerd worden. Daarom is het belangrijk om elkaar te informeren over daadwerkelijke ongevallen en situaties waarbij een ongeval zou kunnen gebeuren. De registratie van ongevallen en gevaar is hierbij van groot belang. Bovendien geeft een dergelijke registratie een goed beeld van de mate van de veiligheid in uw peuterspeelzaal.

Stap 3: Opstellen van huisregels

De fysieke veiligheid van het peuterspeelzaalwerk is de eerste factor in het ontstaan van ongevallen. Het gedrag van de gebruikers is de tweede factor. Dat zijn niet alleen de kinderen, maar ook de medewerkers en ouders. Daarom zijn goede afspraken met het team, ouders en de kinderen onmisbaar. Het vastleggen van deze regels is een belangrijk element in deze methode.

Stap 4: Maken en uitvoeren van een actieplan

De inventarisatie en registratie hebben inzichtelijk gemaakt waar risicovolle situaties zijn in uw peuterspeelzaal. In het actieplan geeft u vervolgens aan wat u aan alle risico's gaat doen. Deze methode helpt u bij het vinden van oplossingen voor een specifiek probleem. De oplossingen liggen op het vlak van een productoplossing of een gedragoplossing. In het geval van een productoplossing kunt u ervoor kiezen om bouwkundige wijzigingen aan te brengen om de peuterspeelzaal veiliger te maken. Een alternatieve oplossing is om te kijken of een risico kan worden verminderd door het maken van afspraken met medewerkers over het gebruik van de ruimte of over de omgang met kinderen. U heeft hier de vrijheid om te kijken naar de meest geschikte oplossing. In sommige gevallen is dit of een productoplossing of een gedragoplossing, en soms een combinatie van beide. In deze methode treft u een overzicht van oplossingen per ongevalsscenario.

Stap 5: Opstellen en oefenen van een ontruiming en EHBO

Eén van de belangrijkste facetten van het ontruimen van een peuterspeelzaal is dat kinderen niet zelfredzaam zijn. De medewerkers zullen dus voor de kinderen moeten denken én handelen. De aanwezigheid van een ontruimingsplan helpt daarbij. En omdat er bij een calamiteit altijd paniek heerst, is het goed om de ontruiming minimaal één keer per jaar met medewerkers en kinderen te oefenen. Het toepassen van eerste hulp bij ongevallen met kinderen is een wezenlijk onderdeel van goed veiligheidsmanagement. Zorg dat alle medewerkers voldoende en actueel geschoold zijn in kinder-EHBO. Maak het ook mogelijk dat eerste hulp kan worden geboden door altijd voldoende materialen in huis te hebben. Een richtlijn hierin is: BHV (met EHBO) en aanvullende kinder-EHBO (1 per groep).

Stap 6: Maken van een veiligheidsverslag

Het verslag is een bundeling van de resultaten die u eerder heeft verzameld: de informatie van de inventarisatie en de gekozen oplossingen en maatregelen naar aanleiding van het ongevals-dossier.

Het verslag is een beknopte en overzichtelijke samenvatting van alles wat er op uw peuterspeelzaal op het gebied van veiligheid is gebeurd. Het verslag biedt een overzicht van de acties en zorgt voor structurele aandacht voor het veiligheidsbeleid. Een kopie is bestemd voor de toezichthouder.

Tot slot

Deze methode is geschikt voor peuterspeelzalen van elke grootte. Centraal heeft een peuterspeelzaal gestaan waarin alle functionele ruimten (entree, leefruimte, keuken, sanitair, gang, bergruimte, buitenruimte en dergelijke) worden meegenomen in de inventarisatie. In de inventarisatielijsten zijn al deze ruimten dan ook opgenomen. Niet elke peuterspeelzaal is zo groot dat ze over al deze ruimten beschikt. Het doorlopen van de inventarisatie zorgt er te allen tijden voor dat ook kleine ruimten worden gescand op risico's die een kind kan lopen. De overige onderdelen, regels, registratie, ontruiming, brandveiligheid en het verslag zijn ook van toepassing op kleine vormen van peuterspeelzaalwerk.

De werkmaterialen van deze methode zijn zo opgezet dat u met minimale tijdsinvestering het maximale kunt bereiken. Het hele proces zal nog efficiënter verlopen als u iemand benoemt tot veiligheidscoördinator. Dit is niet verplicht, maar is organisatorisch makkelijk en schept duidelijkheid voor iedereen. De veiligheidscoördinator hoeft niet zelf al het werk uit te voeren. Hij of zij zorgt ervoor dat het proces (de stappen van de methode) goed verloopt en treedt op als aanspreekpunt voor collega's en ouders.

Stappenplan

In het navolgende hoofdstuk worden alle stappen uitvoerig toegelicht en wordt verwezen naar de werkmaterialen welke in de bijlagen zijn opgenomen.

STAP 1: INVENTARISATIE

Deze stap bestaat uit het inventariseren van het gebouw (de fysieke veiligheid) en van de brandveiligheid.

Het gebouw

Bij inventarisatie van het gebouw kijkt u niet zozeer door een technische bril (normen), maar vooral door de ogen en vanuit het gedrag van kinderen. Het uitvoeren van de inventarisatie gebeurt dan ook niet door mensen met een technische achtergrond, maar door u zelf. U weet hoe kinderen zich gedragen. Dit maakt de methode wellicht subjectiever, maar wel realistischer.

De invalshoek

De inventarisatie van de peuterspeelzaal is gebaseerd op twee vragen:

- 1 Welke ongevallen zouden met de kinderen kunnen gebeuren? (**Kans**)
De prioriteit hangt af van de kans dat een bepaald ongeluk zal optreden. Hoe groter de kans, hoe groter de prioriteit.
- 2 Hoe groot is daarbij de kans op ernstig letsel voor een kind? (**Ernst**)
Hoe groter de kans op ernstig letsel, hoe dringender de zaak aangepakt moet worden.

De combinatie Kans en Ernst is een maat voor de urgentie. De urgentie geeft aan hoe snel een maatregel moet worden uitgevoerd om een risico te verminderen of uit te sluiten. Er worden drie typen van urgentie onderscheiden:

- **Urgent (A1, B1)**
Alle ongevallen die ernstig kunnen aflopen, zelfs als de kans relatief klein is dat ze zullen gebeuren.
- **Noodzakelijk (A2)**
Ongevallen die meestal beperkte gevolgen zullen hebben, maar die wel gemakkelijk kunnen gebeuren.
- **Wenselijk (B2)**
Ongevallen die een vrij onschuldige afloop zullen hebben en die bovendien zeer incidenteel zullen gebeuren.

Tip

Veel mensen hebben hier de neiging om de gevolgen van ongevallen te onderschatten. Ga bij het invullen van de lijst uit van het ergste scenario. Om u een idee te geven vindt u bij de lijsten een overzicht met de gevolgen van de scenario's.

Voorbeeld: kind botst tegen de kapstokhaak

In gang, trappenhuis en entree is het vaak een gekrioel en gestoei, waarbij kinderen uit evenwicht kunnen raken. Een kapstokhaak die uitsteekt kan lelijke verwondingen veroorzaken, zeker als deze zich op gezichtshoogte bevindt.

Kans			Ernst		Urgentie
Uitgesloten	Groot (A)	Klein (B)	Groot (1)	Klein (2)	A1, A2, B1, B2
	X		X		A1

In dit voorbeeld is er sprake van de combinatie van grote kans én grote ernst. U vult de code uit de kolom 'kans dat het ongeluk gebeurt' en de code uit de kolom 'kans op ernstig letsel' in in de laatste kolom. In dit geval A en 1 = A1. In dit geval is de eindscore dus: urgent.

Voorbeeld: kind klimt in boekenkast

Het zal niet vaak gebeuren dat een kind besluit om in de boekenkast te klimmen, maar als hij het doet valt de kast geheid om en kunnen zeer ernstige verwondingen het gevolg zijn.

Kans			Ernst		Urgentie
Uitgesloten	Groot (A)	Klein (B)	Groot (1)	Klein (2)	A1, A2, B1, B2
		X	X		B1

In dit voorbeeld is er sprake van de combinatie van kleine kans én grote ernst. U vult de code uit de kolom 'kans dat het ongeluk gebeurt' en de code uit de kolom 'kans op ernstig letsel' in in de laatste kolom in. In dit geval B en 1 = B1. In dit geval is de eindscore dus: urgent.

In bijlage 1A treft u de inventarisatielijsten aan voor de volgende ruimten:

- Entree
- Speelruimte
- Speeltoestel
- Buitenruimte
- Sanitair kinderen
- Sanitair volwassenen
- Keuken/Pantry
- Kantoor
- Bergruimte
- Omgeving

Wat moet u doen?

- 1 Kopieer de lijsten.
- 2 Loop tijdens het gebruik de ruimten door. Laat leidsters de ruimte van hun eigen groep inventariseren. Zij zijn de experts van én de kinderen én de omgeving.
- 3 Vul de lijsten in.

Tip

U kunt het beste de inventarisatie met zijn tweeën uitvoeren. Twee weten én zien meer dan één. Doe de inventarisatie als de kinderen aanwezig zijn. Dan vallen risico's u eerder op. Om de wereld van kinderen zo realistisch mogelijk te ervaren kunt u het best gehurkt de locatie inventariseren. Beoordeel de scenario's niet op afstand, maar test dingen echt uit. Voelt een hoek scherp aan, is de vloer glad, staat het speeltoestel veilig, etcetera.

Tip

De inventarisatielijsten zijn een hulpmiddel om de meest voorkomende ongevallen te kunnen ondervangen. U speelt zelf een belangrijke rol in het inschatten van de risico's. Neem hier de tijd voor en bespreek onduidelijkheden in een werkoverleg. Zo wordt veiligheid een dynamische onderdeel van de organisatie. Er zijn gevaarlijke situaties die niet in de lijsten staan. Als u die tegenkomt, kunt u ze zelf toevoegen.

Brandveiligheid

Met behulp van de inventarisatielijst in bijlage 1D kunt u alle gangbare risico's van brand in de peuterspeelzaal controleren. In deze lijst staan een aantal objectieve criteria welke u grondig dient te controleren. Door het meer technische karakter van de lijst, wordt u heel zorgvuldig en uitgebreid langs alle (potentiële) gevaren geloodst. Deze lijst kent de volgende categorieën:

- Uitgangen en vluchtroutes. In geval van een calamiteit is het nodig dat iedereen snel en veilig de peuterspeelzaal kan verlaten.
- Blusmiddelen. In de peuterspeelzaal moet voldoende blusapparatuur aanwezig zijn om een beginnende brand doeltreffend te kunnen bestrijden.
- Inrichting van de peuterspeelzaal. Bij de inrichting dient men de volgende potentiële gevaren te beoordelen:
 - elektriciteit
 - verwarming en kookgelegenheden
 - stoffering en versiering
 - afval en opslag materialen
- Brandpreventie-instructie. Kennis om in geval van nood goed te reageren is van onmisbaar belang. Hier gaat oefening en voorbereiding aan vooraf. Het is daarom goed om eens te oefenen met het ontruimen van de peuterspeelzaal en om afspraken te maken over de ontruiming.

STAP 2: REGISTRATIE

Deze stap bestaat uit enerzijds het registreren van ongevallen en anderzijds het beschrijven van gevaarlijke situaties.

Registratie van ongevallen

Om ongevallen te voorkomen is het belangrijk dat u weet hoe en waar een ongeval plaatsvindt. Door middel van de risico-inventarisatie heeft u reeds alle mogelijk gevaarlijke plaatsen in kaart gebracht. Het registreren van ongevallen kan andere oorzaken van ongevallen duidelijk maken. Hierdoor kunt u van een ongeval leren en maatregelen nemen zodat zij voorkómen kunnen worden.

Wanneer

De registratielijst die u in bijlage 2A aantreft, is bestemd voor het beschrijven van een ongeval waarbij een kind dat de peuterspeelzaal bezoekt lichamelijk letsel oploopt. Voorbeelden van ongevallen zijn: breuken, ernstige valpartij, flinke schaaf-/snijwond, tand door lip, hevige bloedneus, verbranding, bekneeld raken, inslikken van gevaarlijke stoffen, weglopen, etcetera.

Hoe invullen?

- Kopieer de lijsten (of download deze op www.veiligheid.nl en print ze uit).
- Bespreek het invullen van het formulier met het team.
- Vul voor elk incident een nieuw formulier in.
- Zijn er meerdere kinderen bij het incident betrokken, vul dan voor alle kinderen de gegevens in.
- Kruis zoveel mogelijk de voorgedrukte antwoorden aan. Kies alleen 'anders' als de aangegeven antwoorden de lading echt niet dekken.

Het is nuttig om ook risico's en ongevallen bij te houden die buiten de peuterspeelzaal gebeuren. Formeel zijn deze weliswaar niet uw probleem, maar ze kunnen een aanleiding vormen om extra aandacht te besteden aan een bepaald onderwerp. Of om derden in te seinen, zoals ouders of de gemeente.

Beschrijving gevaarlijke situaties

Het beschrijven van gevaarlijke situaties geeft inzicht in potentieel gevaar. Dit maakt het mogelijk gericht te werken aan het voorkómen van ongevallen.

Wanneer

De registratielijst die u in bijlage 2B aantreft is bestemd voor het beschrijven van situaties waarbij een kind een ongeval zou kunnen overkomen en waarbij hij of zij verwondingen zou kunnen oplopen, zonder dat dit al daadwerkelijk is gebeurd.

Tip

Uw kennis en ervaring met kinderen zijn van groot belang bij het verbeteren van de kwaliteit van de veiligheid. Kennis en ervaring delen zijn zodoende van nog groter belang. Probeer bij de registratie vanuit deze gedachte te werken. Uw persoonlijke visie op veiligheidszaken kan bijvoorbeeld, door uw beschrijving van een gevaarlijke situatie, als agendapunt voor een team-overleg worden gebruikt. Op deze wijze kunt u met een heel praktisch voorbeeld een risico bespreekbaar maken.

Tip

Nadat u de registratie heeft afgerond is het van groot belang dat u probeert te voorkomen dat een ongeval zich herhaalt. Door direct het registratieformulier én het actieplan in te vullen, zorgt u ervoor dat er een oplossing wordt gevonden voor het probleem. Voeg het scenario van het ongeval toe aan de inventarisatielijsten. Op deze manier wordt ook in de toekomst aandacht besteed aan dit risico.

STAP 3: HUISREGELS

In deze stap staan afspraken over het doen en laten in de peuterspeelzaal centraal.

Huisregels

Naast de fysieke veiligheid speelt het gedrag van de gebruikers een belangrijke rol bij het ontstaan van ongevallen. Daarom zijn afspraken met het team, ouders en kinderen onmisbaar. Vaak zijn regels niet bij iedereen bekend of worden ze niet consequent gehanteerd. Leg ze daarom vast en evalueer ze jaarlijks.

Afspraken met de kinderen

De huisregels kunnen het beste met de kinderen besproken worden op het moment dat ze aan de orde zijn. Om er zeker van te zijn dat iedere medewerker de regels eenduidig uitlegt en de kinderen ook het waarom van die regels begrijpen, is het van belang deze regels vast te leggen in een document.

Afspraken met ouders

Ouders dragen ook bij aan de veiligheid van de peuterspeelzaal. Geef de huisregels mee met het inschrijfformulier. Vertel ouders hoe zij het beste hun kinderen kunnen brengen en halen. U heeft hier vaak goed zicht op en kan hen vertellen waar ze bijvoorbeeld de buggy kunnen zetten. U moet ze helpen onthouden het hek dicht te doen of de deur goed te sluiten. De ouderraad heeft hierbij een belangrijke rol.

Betrek ouders/verzorgers (via de oudercommissie) ook bij het vaststellen van huisregels. Geef ouders ook een lijst en vraag hen bijvoorbeeld input te leveren tijdens ouderavonden.

Afspraken met het team

Probeer met de regels zo goed mogelijk aan te sluiten bij de specifieke factoren van het gebouw waar u met de kinderen werkt. Loop de dag door en ga na wanneer er bijvoorbeeld extra druk is op de leidsters. Denk hier aan een 'piekmoment' zoals het brengen en halen van de kinderen. Bespreek de regels tijdens een overleg. Vraag bij elke regel wat het team er van vindt:

- Zinvol?
- Begrijpelijk?
- Consequent?
- Uitvoerbaar?
- Controleerbaar?
- Volledig?

In bijlage 3 vindt u een aantal voorbeelden over de onderwerpen waar u regels voor kunt maken.

STAP 4: ACTIEPLAN

De nu volgende stap is die van het maken en uitvoeren van het actieplan.

Prioritering

Bij de inventarisatie zijn de risico's in kaart gebracht. Door de toewijzing van een urgentiecode zijn prioriteiten aan de risico's gegeven (urgent, noodzakelijk en wenselijk). De risico's met het profiel urgent dienen als eerste te worden aangepakt, risico's met het profiel noodzakelijk daarna en als laatste kunnen risico's met het profiel wenselijk worden aangepakt.

Op basis van de prioritering kan met behulp van eigen inzicht en ervaring en de lijst met oplossingen een actieplan worden gemaakt. In het actieplan vermeldt u in welke volgorde de maatregelen zullen plaatsvinden en wie ze zullen uitvoeren. Een voorbeeld van een actieplan is in bijlage 4 te vinden.

Oplossingen

Wat is nu de juiste oplossing om een risico uit te sluiten of te verminderen? In bijlage 1B is een lijst met oplossingen opgenomen waarin per scenario een aantal maatregelen worden genoemd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in productoplossingen en afspraken met kinderen en medewerkers. De lijst is gerubriceerd naar locatie zoals entree, speelruimte en omgeving.

Iedere locatie heeft zijn eigen kenmerken en eigen gebruikers. Daarom zijn de lijsten incompleet. Op basis van uw specifieke situatie zult u ook zelf oplossingen moeten bedenken en uitvoeren. Consument en Veiligheid kan hier altijd behulpzaam bij zijn. Via www.veiligheid.nl kunt u vragen aan ons stellen.

STAP 5: ONTRUIMINGS- PLAN EN EHBO

Kinderen zijn tijdens een nood-situatie niet zelfredzaam. U bent dus niet alleen verantwoordelijk voor uw eigen veiligheid tijdens een calamiteit, maar ook voor die van de kinderen. Dit creëert extra druk op het organisatievermogen van u en uw medewerkers tijdens een calamiteit.

Ontruimingsplan

Om in geval van nood tijdig en snel te kunnen ontruimen, is het noodzakelijk om een goed doordacht plan op te stellen over de manier waarop dit kan worden georganiseerd. En omdat er bij een calamiteit altijd paniek heerst is het goed om de ontruiming minimaal één keer per jaar met medewerkers en kinderen te oefenen.

U treft in bijlage 5 een stappenplan aan met hoe u een ontruiming kunt organiseren en oefenen. Centraal hierin staat de veiligheid van kinderen en de medewerkers.

EHBO en kinder-EHBO

Kennis en vaardigheid van eerste hulp bij ongevallen is onmisbaar in het peuterspeelzaalwerk. Zorg dat er altijd iemand aanwezig is met een geldig kinder-EHBO diploma. De richtlijn is dat er altijd één BHV-er (inclusief EHBO) in het gebouw is en één medewerker met kinder-EHBO per groep.

Door jaarlijks een opfriscursus te volgen blijft het diploma zijn waarde behouden. Alle belangrijke zaken passeren hier de revue én men oefent weer de meest essentiële vaardigheden.

Zorg tevens voor een goed gevulde doos met EHBO-spullen. Personeel moet te allen tijden weten waar de doos ligt. Houdt bij welke materialen gebruikt zijn en zorg tijdig dat alles weer wordt aangevuld. Raadplaag uw lokale GGD voor meer specifieke informatie of kijk op www.veiligheid.nl.

STAP 6: VEILIGHEIDS- VERSLAG

Het veiligheidsverslag is een totaaloverzicht van de veiligheidsaspecten binnen uw peuterspeelzaal. U geeft hiermee inzicht in wat er is gebeurd in de afgelopen periode op het gebied van veiligheid en wat er nog moet gebeuren.

Een verslag biedt u ruimte om zaken te evalueren en daarmee te leren hoe zaken nog beter aangepakt kunnen worden. Dit verslag is tevens bestemd voor de toezichthouder (van de GGD) en belanghebbenden, zoals de ouders en medewerkers van de peuterspeelzaal. Neem in het verslag alle stappen op die hiervoor zijn beschreven. Als u de hieronder genoemde elementen in het verslag opneemt zal er tegemoet gekomen worden aan de eisen die gesteld worden aan de risico-inventarisatie vanuit de Wet Kinderopvang. Resumerend:

Inventarisatie

- Wanneer is de inventarisatie van het gebouw uitgevoerd?
- Wanneer is de brandveiligheid gecontroleerd?
- Wie heeft de inventarisatie uitgevoerd?
- Voeg de ingevulde lijsten toe.

Registratie

- Voeg een kopie toe van de lijst met geregistreerde ongevallen en potentieel gevaar.
- Als er ongevallen hebben plaatsgevonden dient u aan te geven welke maatregelen u heeft genomen. Doe dit ook voor ongevallen die op basis van een gevaarlijke situatie n t goed zijn afgelopen.

Huisregels

- Voeg een kopie van de huisregels toe.
- Geef aan wanneer de regels zijn besproken met het team (eventueel notulen van deze vergadering bijvoegen).
- Evaluatie: zijn de regels nog relevant en werken ze zoals bedoeld?

Actieplan

- Voeg een kopie van het actieplan toe.
- Geef ook aan welke acties u voor het volgende jaar heeft gepland.
- Geef aan welke maatregelen u heeft getroffen om de veiligheid te vergroten of om risico's te reduceren.

Ontruimingsplan en EHBO

- Voeg een kopie van het ontruimingsplan toe.
- Voeg een kopie van het logboek toe.
- Maak een overzicht van de EHBO-deskundigheid in huis.
- Beoordeel of dit nog steeds voldoende is.

Overig

- Geef aan wanneer u ouders over de veiligheid in uw peuterspeelzaal heeft geïnformeerd.
- Geef aan wie van de medewerkers is bijgeschoold. Geef ook aan wanneer en waarin.
- Benoem de knelpunten of geschillen met de inspecteur.
- Benoem de oplossingen die u zelf heeft gevonden voor de specifieke veiligheidsproblemen in uw peuterspeelzaal.
- Het veiligheidsverslag kan voornamelijk bestaan uit kopieën van alle lijsten en formulieren. Belangrijke elementen welke daaraan toegevoegd kunnen worden zijn evaluaties van de actieplannen, verslag van de ontruimingsoefening, verslag van de bespreking van de huisregels en de conclusies die daaruit voortkomen.

BIJLAGEN

Entree

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Trap									
Kind valt doordat het niet bij de trapleuning kan	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt doordat de trapleuning niet goed vast zit	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind struikelt over een kapotte trede	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind glijdt uit op een gladde trede	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind raakt bekneeld tussen de treden van een open trap	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt van de trap af	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt van de zijkant van de trap	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind raakt bekneeld tussen de spijlen van de balustrade	☐	☐	☐	☐	☐				
Vloer									
Kind struikelt over een oneffenheid	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind glijdt uit over natte vloer	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind glijdt uit	☐	☐	☐	☐	☐				
Muur									
Kind bezeert zich aan een oneffenheid	☐	☐	☐	☐	☐				
Garderobe									
Kind botst tegen kapstokhaak	☐	☐	☐	☐	☐				
Deur									
Kind krijgt zijn vingers tussen de deur	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt door glas in de deur	☐	☐	☐	☐	☐				
Raam									
Kind valt door ruit	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt uit open raam	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind raakt verstrikt in de koordjes van de raamdecoratie	☐	☐	☐	☐	☐				
Verwarming									
Kind verbrandt zich aan hete radiator/buizen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind botst of valt tegen radiator	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind komt met hand klem te zitten tussen de radiator	☐	☐	☐	☐	☐				
Verlichting									
Kind struikelt door onvoldoende licht	☐	☐	☐	☐	☐				
Lamp wordt stuk gegooid en glas valt naar beneden	☐	☐	☐	☐	☐				
Elektra									
Kind komt in contact met elektriciteit	☐	☐	☐	☐	☐				
Giftige stoffen									
Kind drinkt van schoonmaakmiddel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind eet van giftige plant	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind eet sigaretten of medicijnen uit tas van een ouder of leidster	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind eet muizengif op	☐	☐	☐	☐	☐				
Overig									
Kind stopt kleine voorwerpen in de mond	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind struikelt over buggy	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind rent ongezien naar buiten	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl.	☐	☐	☐	☐	☐				

Speelruimte

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Vloer									
Kind struikelt over een oneffenheid	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind glijdt uit over gladde vloer	☐	☐	☐	☐	☐				
Muur									
Kind bezeert zich aan een oneffenheid	☐	☐	☐	☐	☐				
Deur									
Kind botst tegen de deur doordat iemand anders de deur opendoet	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt door glas in deur	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind krijgt zijn vingers tussen de deur	☐	☐	☐	☐	☐				
Raam									
Kind valt door ruit	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt uit open raam	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind raakt verstrikt in koordjes van de raamdecoratie	☐	☐	☐	☐	☐				
Verwarming									
Kind verbrandt zich aan hete radiator/buizen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind botst of valt tegen radiator	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind komt met hand klem te zitten tussen de radiator	☐	☐	☐	☐	☐				
Verlichting									
Kind struikelt door onvoldoende licht	☐	☐	☐	☐	☐				
Lamp wordt stuk gegooid en glas valt naar beneden	☐	☐	☐	☐	☐				
Elektra									
Kind komt in contact met elektriciteit	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind trekt aan elektriciteits snoer en krijgt apparaat op zich	☐	☐	☐	☐	☐				
Giftige stoffen									
Kind drinkt van schoonmaakmiddel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind eet van giftige plant	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind eet sigaretten of medicijnen uit tas van een ouder of leidster	☐	☐	☐	☐	☐				
Meubilair									
Kind stoot zich tegen meubilair	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind krijgt splinter in vinger	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt tijdens het in of uit een hoge stoel klimmen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt uit een hoge stoel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt met hoge stoel en al om doordat het zich afzet tegen de tafel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kast valt om en kind komt onder de kast terecht	☐	☐	☐	☐	☐				
Decorstuk valt op kind	☐	☐	☐	☐	☐				
Speelgoed									
Kind zit met voet tussen wiel kinderfiets	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind wordt door een fietsend kind omver gereden	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind stopt kraaltjes of ander klein speelgoed in de mond	☐	☐	☐	☐	☐				
Speengedeelte wordt van fopspeen afgebeten en kind krijgt deze achter in de keel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind krijgt koordje om de nek	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind verwondt zich aan scherp speelgoed of splinters aan speelgoed	☐	☐	☐	☐	☐				

Speelruimte vervolg

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind of leidster struikelt over speelgoed	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind krijgt poppenhuis op zich	☐	☐	☐	☐	☐				
Verbranding									
Kind heeft toegang tot lucifers/aanstekers	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind brandt zich aan warmwaterkraan	☐	☐	☐	☐	☐				
Thee van de leidster komt over kind heen	☐	☐	☐	☐	☐				
Overig									
Kinderen botsen tegen elkaar	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind botst tegen object	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind wordt door huisdier gebeten	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind stikt in stukje eten	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl.	☐	☐	☐	☐	☐				

Speeltoestel

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind valt van speeltoestel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt door defect materiaal	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind komt met nek klem te zitten tussen traptreden	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind verwondt zich aan scherpe rand van speeltoestel	☐	☐	☐	☐	☐				
Vinger komt klem te zitten bij schommel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind raakt bekneeld tussen veerwip	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt van de veerwip door defect materiaal	☐	☐	☐	☐	☐				

Buitenruimte

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Speeltoestel									
Kind blijft met koordje/ ketting hangen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind krijgt splinter in hand	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind struikelt over speeltoestel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind botst tegen een speeltoestel, obstakel of ander kind	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind botst tegen ander kind op schommel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind botst tegen veerwip	☐	☐	☐	☐	☐				
Vinger van kind komt klem te zitten in holle buis	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind snijdt zich aan zwerfvuil in de zandbak	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind stoot zich tegen de rand van de zandbak	☐	☐	☐	☐	☐				
Omheining									
Kind rent al spelend de straat op	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind doet het poortje van het hek open en rent de straat op	☐	☐	☐	☐	☐				
Het hek blijft openstaan en een kind loopt de straat op	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind bezeert zich aan de omheining	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind kruipt onder de omheining en komt klem te zitten	☐	☐	☐	☐	☐				

Buitenruimte vervolg

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind kruipt tussen de spijlen en komt klem te zitten	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind klimt op de omheining en valt	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind klimt over de omheining	☐	☐	☐	☐	☐				
Ondergrond									
Kind struikelt over een boomwortel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind struikelt over een oneffenheid	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind glijdt uit over een natte plek	☐	☐	☐	☐	☐				
Overig									
Kind rent tegen een obstakel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind botst tegen een fiets	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind bezeert zich aan zwerfvuil	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind wordt omvergelopen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind verbrandt zich in de zon	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind eet van giftige plant of struik	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind raakt te water	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl.	☐	☐	☐	☐	☐				

Sanitair kinderen

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Meubilair									
Kind draait zich van aankleedtafel af	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind rolt aan de achterkant van de aankleedtafel af	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind stoot zich tegen (scherpe) hoek van de aankleedtafel	☐	☐	☐	☐	☐				
De aankleedtafel is niet stabiel en valt om	☐	☐	☐	☐	☐				
De aankleedtafel is niet stevig en stort in	☐	☐	☐	☐	☐				
Een opklapbare aankleedtafel klapt tijdens gebruik in	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind komt onder de hoogte verstelbare aankleedtafel bekneld te zitten	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind valt van het trapje van de aankleedtafel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind klautert zonder toezicht op de aankleedtafel	☐	☐	☐	☐	☐				
Overig									
Kind glijdt uit over een gladde vloer	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind brandt zich aan heet water	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind stopt kleine voorwerpen in de mond	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind heeft toegang tot lotions, alcohol of schoonmaakartikelen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind snuffelt in afvalbakje	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl.	☐	☐	☐	☐	☐				

Sanitair volwassenen

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind drinkt van schoonmaakmiddelen/alcohol/lotion	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind eet van toiletblokje	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind snuffelt in afvalbakje	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl.	☐	☐	☐	☐	☐				

Keuken / Pantry

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Verbranding									
Kind brandt zich aan de kookplaat	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind trekt een pan van het fornuis	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind brandt zich aan oven(ruit)	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind loopt brandwonden op door de waterkoker over zich heen te trekken	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind heeft toegang tot lucifers/aansteker	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind brandt zich aan heet water	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind krijgt hete thee over zich heen	☐	☐	☐	☐	☐				
Overig									
Kind snijdt zich aan een mes	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind drinkt schoonmaakmiddel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind glijdt uit over gladde vloer	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind opent vuilnisemmer	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind trekt plastic zak over het hoofd	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl.	☐	☐	☐	☐	☐				

Kantoor

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Giftige stoffen									
Kind eet medicijnen uit tas medewerker	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind eet sigaretten op	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind eet toner van kopieermachine op	☐	☐	☐	☐	☐				
Overig									
Kind stopt kleine voorwerpen in de mond	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind snijdt zich aan kantoorartikelen	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl...	☐	☐	☐	☐	☐				

Bergruimte

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Binnenbergruimte									
Kind drinkt van schoonmaakmiddelen/kan bij giftige stoffen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind krijgt giftige stoffen binnen omdat voedsel naast gevaarlijke stoffen wordt opgeborgen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind klimt in wasdroger/wasmachine	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind verbrandt zich aan heet water	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind verbrandt zich aan CV ketel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind bezeert zich aan opgeslagen speelgoed/speelmaterialen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind bezeert zich aan gereedschap	☐	☐	☐	☐	☐				
Kast valt om en kind komt onder kast terecht	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl.	☐	☐	☐	☐	☐				
Buitenbergruimte									
Kind bezeert zich aan opgeslagen speelgoed/speelmaterialen	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind bezeert zich aan gereedschap	☐	☐	☐	☐	☐				
Kast valt om en kind komt onder kast terecht	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl.	☐	☐	☐	☐	☐				

Omgeving

SOORT ONGEVAL	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Omheining									
Kind rent al spelend de straat op	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind doet het poortje van het hek open en rent de straat op	☐	☐	☐	☐	☐				
Het hek blijft open staan en een kind rent de straat op	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind bezeert zich aan de omheining	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind kruipt onder de omheining en komt klem te zitten	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind kruipt tussen de spijlen en komt klem te zitten	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind klimt op de omheining en valt	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind klimt over de omheining	☐	☐	☐	☐	☐				
Ondergrond									
Kind struikelt over een boomwortel	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind struikelt over een oneffenheid	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind glijdt uit op een natte plek	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind bezeert zich aan zwerfvuil	☐	☐	☐	☐	☐				
Overig									
Kind moet oversteken tussen geparkeerde auto's	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind rent de weg op als het wordt opgehaald	☐	☐	☐	☐	☐				
Kind raakt betrokken bij een ongeval bij een uitstapje buiten de deur	☐	☐	☐	☐	☐				
Anders nl...	☐	☐	☐	☐	☐				

TOELICHTING

Ga uit van het ergste scenario, waarbij alles tegenzit.

Om u een idee te geven:

Gebouw

- Wanneer u het gebouw deelt met anderen, dan kunnen gezamenlijke ruimten of buurruimten die niet zijn afgesloten gevaarlijk zijn voor de kinderen. Houdt hier rekening mee bij uw inventarisatie en oplossingen.

Entree

- Uitstekende haken, spijkers, en dergelijke kunnen leiden tot hoofd-, oog- of gebitsletsel.
- Struikel- of slippartijen kunnen resulteren in verstuikingen, hoofdwonden en botbreuken.
- Glassplinters veroorzaken soms slagaderlijke bloedingen (b.v. pols) of verwondingen in het gezicht.
- Elektrische stroom kan brandwonden en zelfs elektrocutie opleveren.
- Beknelling van vingers en handen kan leiden tot ontvelling, verbrijzelde of gebroken botten.
- Harde botsingen kunnen hoofd- en gebitsletsel veroorzaken.
- Een uitglijder op de trap kan resulteren in botbreuken, hoofd- en nekletsel.
- Kinderen die van een grote hoogte omlaag vallen, kunnen daar een hersenbeschadiging aan over houden.

Speelruimte

- Achterover vallen met een hoge stoel kan hersenletsel opleveren.
- Hete thee kan tweede- en zelfs derdegraads brandwonden veroorzaken.
- Uitstekende haken, spijkers en dergelijke kunnen leiden tot hoofd-, oog- of gebitsletsel.
- Struikel- of slippartijen kunnen resulteren in verstuikingen, hoofdwonden en botbreuken.
- Glassplinters veroorzaken soms slagaderlijke bloedingen (b.v. pols) of verwondingen in het gezicht.
- Elektrische stroom kan brandwonden en zelfs elektrocutie opleveren.
- Beknelling van vingers en handen kan leiden tot ontvelling, verbrijzelde of gebroken botten.
- Harde botsingen kunnen hoofd- en gebitsletsel veroorzaken.

Speeltoestellen*

- Uitglijden op trapjes kan leiden tot verstuikingen en ontvellingen.
- Kledingstukken die blijven haken, kunnen wurging tot gevolg hebben.
- Uitstekende spijkers, schroeven, splinters of scherpe randen leiden tot snijwonden.
- Een val uit het toestel kan botbreuken maar ook hoofd- en nekletsel veroorzaken.

- Botsing tegen een ander kind leidt soms tot hoofd-, hersen- of gebitsletsel.
- Uitglijden op trapjes kan leiden tot verstuikingen en ontvellingen.

Buitenruimte (eigen buitenruimte van peuterspeelzaal)

- Harde botsingen kunnen hoofdwonden en gebitsschade opleveren.
- Scherpe delen van de omheining veroorzaken soms diepe snijwonden.
- Een val op het plein kan leiden tot hoofdletsel of een gebroken arm of pols.
- Spelen met zwerfvuil resulteert regelmatig in snijwonden.

Sanitair kinderen

- Peuters die van de aankleedtafel af vallen kunnen daar hersenbeschadiging aan over houden.
- Het drinken van alcohol of lotions kan leiden tot vergiftigingen.

Sanitair volwassenen

- Het drinken van schoonmaakmiddelen kan leiden tot vergiftigingen.

Keuken/Pantry

- Heet water kan tweede- en zelfs derdegraads brandwonden veroorzaken.
- Scherpe messen kunnen leiden tot open wonden.
- Struikel- of slippartijen kunnen resulteren in verstuikingen, hoofdwonden en botbreuken.

Kantoor

- Scharen kunnen leiden tot open wonden.

Bergruimte

- Het drinken van schoonmaakmiddelen kan leiden tot vergiftigingen.
- Heet water kan tweede- en zelfs derdegraads brandwonden veroorzaken.

Omgeving (directe omgeving van peuterspeelzaal en buitenruimte)

- Een kind kan aangereden worden door een auto of verdrinken in een nabij geleiden sloot als het plotseling het terrein afloopt.

Buitenruimte

- Indien er geen eigen buitenruimte is, kan men deze inventarisatielijst samen met de inventaristatielijst omgeving (zonder de punten bij overig) combineren tot een lijst voor een buitenspeelplaats elders.

* Let op!

Het is wettelijk verplicht van ieder speeltoestel zowel binnen als buiten een logboek bij te houden (Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen). Noteer hierin inspecties (óók indien zelf uitgevoerd), reparaties, onderhoud en ongevallen. De beheerder is verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn speeltoestellen. Hiervoor moeten periodieke inspecties en onderhoud worden gepleegd. Daarnaast wordt aangeraden om één keer per jaar de speeltoestellen door een deskundige te laten inspecteren.

Cursieve woorden worden verklaard in de woordenlijst in bijlage 1C

Entree

Trap

Kind valt doordat het niet bij de trapleuning kan

- Aanbrengen van een extra *kinderleuning* op 60 cm hoogte aan de muurkant.
- Brede trap (minimaal 1.10 m) plaatsen, zodat leidster ernaast kan helpen. Elkaar passeren is dan ook mogelijk.

Kind valt doordat de trapleuning niet goed vast zit

- Leuning aan muursteunen bevestigen.
- Loszittende muursteunen opnieuw in de muur vastzetten.
- Nieuwe leuningen plaatsen.

Kind struikelt over een kapotte trede

- Traptreden die kapot zijn repareren.
- Trapbekleding vastzetten of geheel verwijderen of vervangen.
- *Dektrede* vervangen van geheel uitgesleten traptrede.

Kind glijdt uit op een gladde trede

- *Antislipstrip* langs trapneuzen aanbrengen.
- *Stroeve coating* op stenen treden aanbrengen.
- Trapbekleding vervangen.

Kind raakt bekneeld tussen de treden van een open trap

- Open trap vervangen voor een dichte trap.
- Extra latjes aan de achterkant van de trap maken, zodat de opening kleiner wordt.

Kind valt van de trap af

- Plaats boven en onder aan de trap een veiligheidshekje.
- Trap vervangen voor een flauwe trap met een *aantrede* van ten hoogste 21 cm en een *optrede* van ten hoogste 15 cm.
- Trap vervangen voor een brede trap (minimaal 1.10 m), zodat men elkaar kan passeren.
- Afspraak: de deur van de groep altijd dicht doen, zodat kinderen niet bij de trap kunnen komen.
- Afspraak: kinderen mogen niet alleen op de trap.

Kind valt aan de zijkant van de trap

- Balustrade plaatsen van minimaal 1 m hoogte.
- Balustrade stevig bevestigen.
- Balustrade verhogen naar minimaal 1 m.
- Ruimte tussen balustrade en trap verkleinen.
- *Opstapmogelijkheden* verwijderen.
- Huidige balustrade vervangen door een balustrade met verticale spijlen.

Kind raakt bekneeld tussen de spijlen van de *balustrade*

- Balustrade met een spijlafstand groter dan 9 cm afschermen met een plaat.
- Balustrade met een spijlafstand groter dan 9 cm vervangen.

Vloer

Kind struikelt over een oneffenheid

- Losse vloerbedekking en vloermatten vastzetten of vervangen.
- Op- en afstapjes markeren door bijvoorbeeld stickers, verf of *antislipstrip*.
- Geen losse snoeren, hiervoor een kabelgoot aanbrengen.
- Afspraak: laat geen losse voorwerpen op de grond slingeren.

Kind glijdt uit over natte vloer

- Buiten bij de voordeur een *rubberen mat* of metalen rooster met opvangbak plaatsen.
- Binnen bij de voordeur een goede *voetenmat* neerleggen.
- Binnen bij de voordeur een droogloopzone aanbrengen.
- Schoonmaakregime aanpakken, bijvoorbeeld ander schoonmaakmiddel of andere tijden.
- Afspraak: niet rennen in de gang.

Kind glijdt uit

- Vloermat vastleggen.
- Vloer voorzien van een *stroeve coating*.

Muur

Kind bezeert zich aan een oneffenheid

- Schroeven en spijkers tot 1.35 m hoogte verwijderen.
- Bij verwijderen van schilderijen en kaarten, ook de schroeven, spijkers en punaises meteen verwijderen.
- Uitstekende delen afschermen.
- Muur glad maken/stucen.

Garderobe

Kind botst tegen kapstokhaak

- Kapstokhaken die naar voren wijzen omdraaien.
- Kapstokhaken afschermen met een plank.
- Kapstok vervangen voor een veiliger type.

Deur

Kind krijgt zijn vingers tussen de deur

- Veiligheidsstrip tot minimaal 1.20 m hoogte aanbrengen.
- *Deursluis* plaatsen.
- Voor deuren die open mogen blijven staan kan een *deurklem* of wig onder de deur worden geplaatst. Bij deuren die op een kier mogen blijven staan kan een *deurblok* worden gebruikt.

Kind valt door glas in de deur

- Voor *laag doorlopende ruiten* bij voorkeur veiligheidsglas gebruiken.
- *Laag doorlopende ruiten* markeren, bijv. met stickers.
- Vensterglas van *laag doorlopende ruiten* voorzien van veiligheidsfolie.
- Vensterglas of draadglas van *laag doorlopende ruiten* afschermen met een balk/ plank of kunststof plaat.
- Afspraak: geen geintjes en pesterijen bij ruiten.

Raam

Kind valt door ruit

- Voor *laag doorlopende ruiten* bij voorkeur *veiligheidsglas* gebruiken.
- *Laag doorlopende ruiten* markeren, bijv. met stickers.
- Vensterglas van *laag doorlopende ruiten* voorzien van veiligheidsfolie.
- Vensterglas of draadglas van *laag doorlopende ruiten* afschermen met een balk/ plank of kunststof plaat.
- Afspraak: geen geintjes en pesterijen bij ruiten.

Kind valt uit open raam

- Raam voorzien van *raambeveiliging*.
- Ramen vervangen voor ramen met *raamsluitingen*.
- Geen opstapmogelijkheden bij het raam zetten.

Kind raakt verstrikt in de koordjes van de *raamdecoratie*

- Koordjes hoog wegbinden.
- Ander type raamdecoratie gebruiken waarbij geen koordjes nodig zijn voor de bediening.

Verwarming

Kind verbrandt zich aan hete radiator/buizen

- Radiator afschermen met plaatstalen kast.
- Radiator afschermen met omkasting van gaatjesboard.
- Buizen afschermen met isolatiebuizen.
- Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren (opstelling wijzigen).

Kind botst of valt tegen radiator

- Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren (opstelling wijzigen).
- *Ledenradiator* afschermen met plaatstalen kast.
- *Ledenradiator* afschermen met omkasting van gaatjesboard.
- *Ledenradiator* vervangen door paneelradiator.

Kind komt met hand klem te zitten tussen de radiator

- *Ledenradiator* afschermen met plaatstalen kast.
- *Ledenradiator* afschermen met omkasting van gaatjesboard.
- *Ledenradiator* vervangen door paneelradiator.

Verlichting

Kind struikelt door onvoldoende licht

- Nieuwe lamp erin draaien.
- Lamp vervangen voor een sterkere lamp (meer Watt).
- Lamp repareren.
- Afspraak: tijdig lampen vervangen.

Lamp wordt stuk gegooid en glas valt naar beneden

- Onbeschermde verlichting vervangen door armatuur met afgeschermd lampen.
- Afspraak: binnen niet gooien met voorwerpen.

Elektra

Kind komt in contact met elektriciteit

- *Kindveilige wandcontactdozen* plaatsen.
- Controleren of op alle groepen een aardlekschakelaar gemonteerd is.
- Lage stopcontacten of stopcontacten die bereikbaar zijn met stoel en/of bed voorzien van *stopcontactbeveiligers*.
- Stopcontacten boven 1.35 m hoogte plaatsen.
- Geen losse snoeren, hiervoor een kabelgoot aanbrengen.
- Elektrische apparaten zo opstellen dat ze niet bereikbaar zijn voor kinderen.

Giftige stoffen

Kind drinkt van schoonmaakmiddel

- Schoonmaakmiddelen opbergen in een afgesloten kast.
- Schoonmaakmiddelen opbergen in een kast met een hoge *klink* (minimaal 1.35 m).
- Schoonmaakmiddelen hoog opbergen.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.
- Afspraak: kastdeur altijd afsluiten.
- Schoonmaken op een ander tijdstip.

Kind eet van giftige plant

- Giftige planten verwijderen.
- Giftige planten hoog zetten.

Kind eet sigaretten of medicijnen uit tas van een ouder of leidster

- Aparte opbergruimte voor tassen maken.
- Afspraak: tassen mogen niet rond slingeren of op de grond worden neergezet.

Kind eet muizengif op

- Geen muizengif gebruiken.
- Muizengif op plaatsen neerzetten zodat kinderen er niet bij kunnen.

Overig

Kind stopt kleine voorwerpen (kraaltjes, steentjes e.d.) in de mond

- Kleine voorwerpen verwijderen.
- Afspraak: regelmatig controleren op kleine voorwerpen.

Kind struikelt over kinderwagen

- Aparte bergruimte voor buggy's, kinderwagens en autostoeltjes maken.
- Zorgen voor voldoende bergruimte voor buggy's, kinderwagens en autostoeltjes.
- Afspraak: waar mogen buggy's, kinderwagens en autostoeltjes worden gestald.

Kind rent ongezien naar buiten

- De deur voorzien van een *klink* of draaiknop boven de 1.35 m.
- Dranger op de deur bevestigen zodat de deur niet blijft open staan.

Speelruimte

Vloer

Kind struikelt over een oneffenheid

- Losse vloerbedekking en vloermatten vastzetten of vervangen.
- Op- en afstapjes markeren bijv. door stickers, verf of *antislipstrip*.
- Geen losse snoeren, hiervoor een kabelgoot aanbrengen.
- Scherpe hoeken op ooghoogte afschermen.
- Afspraak: laat geen losse voorwerpen op de grond slingeren.

Kind glijdt uit over gladde vloer

- Vloerkleed vastleggen.
- Vloer voorzien van een *stroeve coating*.
- Afspraak: als er gemorst wordt, dit direct opruimen.

Muur

Kind bezeert zich aan een oneffenheid

- Schroeven en spijkers tot 1.35 m hoogte verwijderen.
- Bij verwijderen van schilderijen en kaarten, ook de schroeven, spijkers en punaises meteen verwijderen.
- Uitstekende delen afschermen.
- Muur glad maken/stucen.

Deur

Kind krijgt zijn vingers tussen de deur

- Veiligheidsstrip tot minimaal 1.20 m hoogte aanbrengen.
- *Deursluiters* plaatsen.
- Voor deuren die open mogen blijven staan kan een *deurklem* of wig onder de deur worden geplaatst. Bij deuren die op een kier mogen blijven staan kan een *deurblok* worden gebruikt.

Kind botst tegen de deur doordat iemand anders de deur opendoet

- Plaats veiligheidsglas in of naast de deur.

Kind valt door glas in deur

- Voor *laag doorlopende ruiten* bij voorkeur veiligheidsglas gebruiken (laten plaatsen door iso-gecertificeerd bedrijf).

- *Laag doorlopende ruiten* markeren, bijv. met stickers.
- Vensterglas van *laag doorlopende ruiten* voorzien van veiligheidsfolie.
- Vensterglas of draadglas van *laag doorlopende ruiten* afschermen met een balk/plank of kunststof plaat.
- Afspraak: geen geintjes en pesterijen bij ruiten.

Raam

Kind valt door ruit

- Voor *laag doorlopende ruiten* bij voorkeur *veiligheidsglas* gebruiken.
- *Laag doorlopende ruiten* markeren, bijv. met stickers.
- Vensterglas van *laag doorlopende ruiten* voorzien van *veiligheidsfolie*.
- Vensterglas of draadglas van *laag doorlopende ruiten* afschermen met een balk/plank of kunststof plaat.
- Afspraak: geen geintjes en pesterijen bij ruiten.

Kind valt door open raam

- Raam voorzien van *raambeveiliging*.
- Ramen vervangen voor ramen met *raamsluitingen*.
- Geen opstapmogelijkheden bij het raam zetten.
- Geen banken of stoelen zetten onder een raam dat open kan.

Kind raakt verstrikt in de koordjes van de *raamdecoratie*

- Koordjes hoog wegbinden.
- Ander type raamdecoratie gebruiken waarbij geen koordjes nodig zijn voor de bediening.

Verwarming

Kind verbrandt zich aan hete radiator/buizen

- Radiator afschermen met plaatstalen kast.
- Radiator afschermen met omkasting van gaatjesboard.
- Buizen afschermen met isolatiebuizen.
- Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren (opstelling ruimte wijzigen).

Kind botst of valt tegen radiator

- Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren (opstelling ruimte wijzigen).
- *Ledenradiator* afschermen met plaatstalen kast.
- *Ledenradiator* afschermen met omkasting van gaatjesboard.
- *Ledenradiator* vervangen door paneelradiator.

Kind komt met hand klem te zitten tussen de radiator

- *Ledenradiator* afschermen met plaatstalen kast.
- *Ledenradiator* afschermen met omkasting van gaatjesboard.
- *Ledenradiator* vervangen door paneelradiator.

Verlichting

Kind struikelt door onvoldoende licht

- Nieuwe lamp erin draaien.
- Lamp vervangen voor een sterkere lamp (meer Watt).
- Lamp repareren.
- Afspraak: tijdig lampen vervangen.

Lamp wordt stuk gegooid en glas valt naar beneden

- Onbeschermde verlichting vervangen door armatuur met afgeschermd lampen.
- Afspraak: binnen wordt niet gegooid met speelgoed.

Elektra

Kind komt in contact met elektriciteit

- *Kindveilige wandcontactdozen* plaatsen.
- Controleren of op alle groepen een aardlekschakelaar gemonteerd is.
- Lage stopcontacten voorzien van *stopcontactbeveiligers*.

- Stopcontacten boven 1.35 m hoogte plaatsen.
- Geen losse snoeren, hiervoor een kabelgoot aanbrengen.

Kind trekt aan elektriciteits snoer en krijgt apparaat op zich

- Elektrische apparaten zo opstellen dat ze niet bereikbaar zijn voor kinderen.
- Snoeren door kabelgoten laten lopen.
- Apparaten vastzetten.

Giftige stoffen

Kind eet van schoonmaakmiddel

- Schoonmaakmiddelen opbergen in een afgesloten kast.
- Schoonmaakmiddelen opbergen in een kast met een hoge *klink* (minimaal 1.35 m).
- Schoonmaakmiddelen hoog opbergen.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.
- Afspraak: kastdeur altijd afsluiten.
- Schoonmaken op een ander tijdstip.

Kind eet van giftige plant

- Giftige planten verwijderen.
- Giftige planten hoog zetten.

Kind eet sigaretten of medicijnen uit tas van een ouder of leidster

- Aparte opbergruimte voor tassen maken.
- Afspraak: tassen mogen niet rond slingeren of op de grond worden neergezet.

Meubilair

Kind stoot zich tegen meubilair

- Voldoende loopruimte om meubilair creëren.
- Scherpe randen en punten afronden of afschermen.

Kind krijgt splinter in vinger

- Meubilair regelmatig controleren op splinters.
- Splinters van meubilair afschuren.
- Meubilair controleren op afbladderende verf.
- Meubels opschuren en verven.

Kind valt tijdens het in of uit een hoge stoel klimmen

- Stoelen kopen die stabiel zijn.
- Kinderen onder begeleiding de stoel in en uit laten klimmen.
- Kinderen klimles geven.

Kind valt uit een hoge stoel

- Doe (beweeglijke) kinderen een tuigje aan.
- Gebruik een stoelverkleiner bij kleine kinderen.
- Koop een stoel met armleuningen of monteer opklapbare armleuningen aan de bank.
- Stoel met hoge rugleuning aanschaffen.
- Afspraak: de beweeglijke kinderen naast de leidster plaatsen.

Kind valt met hoge stoel en al om, doordat het zich afzet tegen de tafel

- Zet de stoel met een haak vast aan de tafel.
- Gebruik geen tafels met brede randen.
- Bij verstelbare hoge stoelen de hoogte zo kiezen, dat de voeten niet tegen de rand gezet kunnen worden.
- Stoel ver van de tafel af zetten.

Kast valt om en kind komt onder kast terecht

- Kast verankeren aan de muur.
- Plaats de zwaarste dingen onderin de kast.
- Afspraak: niet in kast klimmen, vragen als je iets van de bovenste plank wilt hebben.

Decorstuk valt op kind

- Onstabiele voorwerpen vastzetten.
- Decorstuk verplaatsen, uit de looproute plaatsen.
- Decorstuk in een kast opbergen.

SpeelgoedKind zit met voet tussen wiel kinderfiets

- Driewielers mogen geen spaken hebben.

Kind wordt door een fietsend kind omver gereden

- Buiten fietsen waar ruimte is.
- Voldoende vrije ruimte creëren voor fietsende kinderen.

Kind stopt kraaltjes of ander klein speelgoed in de mond

- Controleer speelgoed en verwijder speelgoed dat stuk is.
- Speelgoed met onderdelen kleiner dan 3,5 cm mogen niet op groepen waarbij alle kinderen jonger dan 3 zijn.
- Bij gemengde groepen het speelgoed met kleine onderdelen opbergen in een afgesloten kast/doos.
- Zorg dat kleine kinderen gescheiden van de grotere spelen. De groten kunnen bijvoorbeeld aan de tafel spelen, zodat de kleintjes er niet bij kunnen.
- Als er speelgoed is waar de kleintjes echt niet aan mag komen, laat de oudere kinderen er dan mee spelen als de kleintjes naar bed zijn.
- Als groot en klein samenspelen, dan met speelgoed van de kleintjes of speel zelf mee.
- Laat grotere kinderen hun speelgoed na gebruik goed opruimen.

Speengedeelte wordt van fopspeen afgebeten en kind krijgt deze achter in de keel

- Spenen regelmatig controleren op scheurtjes.
- Spenen met een ring of knop aanschaffen, zodat de speen makkelijk uit de keel gehaald kan worden.
- Spenen regelmatig vervangen.

Kind krijgt koordje om de nek

- Koordjes en strikjes aan speelgoed mogen niet langer zijn dan 22 cm.
- Stiksel van speelgoedbeest controleren of deze niet los laat.

Kind verwondt zich aan scherp speelgoed of splinters aan speelgoed

- Speelgoed dat stuk is en scherpe randen heeft, weggooien.
- Speelgoed waar splinters aan zitten schuren.
- Schroeven moeten verzonken zijn, liefst speelgoed dat gelijmd is gebruiken.

Kind of leidster struikelt over speelgoed

- Speelgoed na gebruik opruimen.
- Voldoende bergruimte voor speelgoed.
- Loopruimte en speelruimten van elkaar scheiden.

Kind krijgt poppenhuis op zich

- Het poppenhuis niet te hoog neerzetten.
- Een hoog poppenhuis vast zetten.

VerbrandingKind heeft toegang tot lucifers/aansteker

- Lucifers en aanstekers opbergen in een kast of lade met slot.
- Kinderveilige aanstekers gebruiken.
- Afspraak: altijd opbergen na gebruik.

Kind brandt zich aan warmwaterkraan

- Plaats *thermostatische mengkranen* of mengkranen met *temperatuurbegrenzer*.
- Kranen afschermen waar kinderen niet hoeven te komen of worden gewassen.
- Geen *opstapmogelijkheden* in de buurt plaatsen van kranen waar kinderen niet hoeven te komen of worden gewassen.

Thee van de leidster komt over een kind heen

- Thee bewaren in thermoskannen.
- Thee niet zetten op de groep.
- Geen thee drinken als kinderen op schoot zitten.
- Theekopjes ver op tafel /aanrecht zetten.
- Geen tafelkleden gebruiken, maar placemats.

OverigKinderen botsen tegen elkaar

- Ruimte anders indelen.
- Meer vrije ruimte per kind.
- Afspraak: niet rennen in de ruimte.

Kind botst tegen object

- Ruimte anders indelen.
- Kind in de gaten houden of het eventueel slecht ziet of motorische problemen heeft.
- Afspraak: niet wild rennen in de ruimte.

Kind wordt door huisdier gebeten

- Huisdier afschermen in een aparte ruimte/kooi/ren.
- Ander huisdier dat niet zo snel bijt.
- Afspraak: Kinderen leren omgaan met dieren.

Kind stikt in stukje eten

- Per leeftijd bekijken welk eten geschikt is, niet te vroeg met hard eten starten.
- Kinderen rustig laten eten, bijvoorbeeld één bord met partjes fruit rond geven en om de beurt laten eten.
- Kinderen laten zitten als ze eten.

SpeeltoestelKind valt van speeltoestel

- Bij toestellen hoger dan 60 cm of bij toestellen waar kinderen een gedwongen beweging maken, zoals glijden, of schommelen, een schokdempende ondergrond aanbrengen, minimaal 1,5 m rondom het toestel. De schokdemping van de ondergrond en precieze omvang kan nagevraagd worden bij de fabrikant van het toestel.
- Uitgesleten bodemmateriaal aanvullen.
- Ingeklonken zand losmaken en eventueel aanvullen.
- Als zich een obstakel in de valbaan bevindt: obstakel verwijderen of toestel verplaatsen.

Kind valt door defect materiaal

- Onderdelen met speling opnieuw vastzetten of vervangen.
- Wankel toestel opnieuw ingraven of vervangen.
- Bij wankelen fundering laten nakijken.

- Bij wankelen toestel opnieuw laten plaatsen.
- Ontbrekende sporten aanbrengen.
- Anti-slip op treden aanbrengen, indien mogelijk.
- Klimtouwen van juiste dikte aanbrengen (16-45 mm, maar liefst dikker dan 30 mm).
- Klimtouwen goed verankeren.
- De uitloop van de glijgoot loopt niet nagenoeg horizontaal maar erg schuin naar beneden: glijbaan vervangen.
- Instabiel schommelzitje vervangen door ander middel.
- Afspraak: regelmatig speeltoestellen en buitenspeelgoed controleren op gebreken.

Kind komt met nek klem te zitten tussen traptreden

- Afstand tussen treden vergroten of verkleinen (kleiner dan 8,9 cm of groter dan 23 cm).
- Toestel of trap vervangen.

Kind verwondt zich aan scherpe rand van speeltoestel

- Beschadigd hout repareren of vervangen.
- Roestplekken schuren en opnieuw lakken.
- Uitstekende schroeven of bouten laten verzinken of voorzien van een (nieuwe) bescherming, bijv. een beschermdop of dopmoeren.
- Afgebroken onderdelen verwijderen en/of vernieuwen.
- Scherpe delen afronden, doppen op plaatsen of vervangen.
- Afspraak: regelmatig speeltoestellen controleren.

Vinger komt klem te zitten bij schommel

- Kettingen vervangen als schakelopening groter is dan 8,6 mm.
- Kettingen op grijphoogte van hoesje voorzien (bijvoorbeeld binnenband of tuinslang).

Kind raakt bekneld tussen veerwip

- Ruimte tussen spiralen van de veer afschermen als deze kleiner is dan 12 mm.

Kind valt van de veerwip door defect materiaal

- Veerbeweging stopt abrupt: toestel vervangen.
- Ontbrekende handgrepen aanbrengen.
- Handgrepen met een diameter kleiner dan 16 mm vervangen door een dikker type (16-45 mm, maar liefst niet dikker dan 30 mm).
- Afspraak: regelmatig speeltoestellen controleren.

Buitenruimte

Speeltoestel

Kind blijft met koordje/ketting hangen

- V-vormige constructies afdichten.
- Kieren waarin kleding kan haken dichtmaken.
- Scharnieren afschermen.
- Toestel vervangen.
- Afspraak: geen koorden aan kleding en ketting toestaan.

Kind krijgt splinter in hand

- Beschadigd hout repareren of vervangen.
- Roestplekken schuren en opnieuw lakken.
- Afspraak: regelmatig speeltoestellen controleren.

Kind struikelt over speeltoestel

- Fundering afdekken met zand.
- Toestel opnieuw ingraven.

Kind botst tegen speeltoestel, obstakel of ander kind

- Toestel verplaatsen als het te dicht bij een obstakel of ander toestel staat.
- Speelruimte anders indelen: rustig en druk spel uit elkaar halen of toestellen verplaatsen.

Kind botst tegen ander kind op de schommel

- Schommel verplaatsen als deze in de looproute staat.
- Hekje om schommel plaatsen.
- Een zitje weghalen als de afstand tussen de zitjes kleiner is dan 30 cm + 1/5 van de schommellengte (lengte van het touw of de ketting).
- Het toestel vervangen als de afstand tussen zitje en paal kleiner is dan 20 cm + 1/5 van de schommellengte (lengte van het touw of de ketting).
- Zwaar zitje vervangen door lichtgewicht type van kunststof.

Kind botst tegen veerwip

- Andere handgrepen monteren die minder ver uitsteken.
- Toestel verplaatsen.

Vinger van kind komt klem te zitten in holle buis

- Holle buizen voorzien van een afdichting, bijvoorbeeld een beschermdop.

Kind snijdt zich aan zwerfvuil in zandbak

- Zandbak dagelijks controleren op zwerfvuil.
- Zandbak dagelijks afdekken (wel zorgen voor ventilatie openingen).

Kind stoot zich tegen de rand van de zandbak

- Beschadigde rand repareren.
- Ruwe rand glad maken.
- Rand van de zandbak bij grote beschadigingen vervangen.

Omheining

Kind rent al spelend de straat op

- Ontbrekende omheining aanbrengen.
- Zelfsluitend poortje in hek plaatsen.
- Dranghek plaatsen op rand van de stoep.

Kind doet het poortje van het hek open en rent de straat op

- De klink van het poortje hoger plaatsen.
- Kinderveilige sluiting op het hek plaatsen.
- Het poortje opent in de richting van het plein.
- De sluiting van het poortje zit aan de buitenkant (straatzijde), zodat je over het hek moet reiken om het poortje te openen.

Het hek blijft open staan en een kind loopt de straat op

- Zelfsluitend hek plaatsen.

Kind bezeert zich aan de omheining

- Scherpe onderdelen verwijderen.
- Kapot gaas vervangen.
- Omheining vervangen.

Kind kruipt onder de omheining en komt klem te zitten

- Ruimte tussen de onderkant van de omheining en de bodem verkleinen.

Kind kruipt tussen de spijlen van de omheining door en komt klem te zitten

- Hek vervangen door een hek waarbij de afstand tussen de spijlen kleiner is, maximaal 10 cm. Bij een verschil in hoogte aan weerszijden van het hek moet de spijlafstand maximaal 9 cm zijn.

Kind klimt op de omheining en valt

- Klimmen bemoeilijken door *opstapmogelijkheden* te verwijderen.
- Ander *type hek* plaatsen.

Kind klimt over de omheining

- Ander *type hek* plaatsen.
- Klimmen bemoeilijken door *opstapmogelijkheden* te verwijderen.
- Hoger hek plaatsen, minimaal 1.20 m.

OndergrondKind struikelt over boomwortel

- Herbestraten van ondergrond.

Kind struikelt over een oneffenheid

- Verzakte tegels recht leggen.
- Kapotte tegels vervangen.
- Herbestraten van ondergrond.
- Kuilen egaliseren.
- Afstapjes of andere hoogteverschillen moeten duidelijk zichtbaar zijn, bijvoorbeeld door kleurverschillen.

Kind glijdt uit over een natte plek

- Bemoste gedeelte schoonmaken.
- Slechte afwatering opheffen.
- Ondergrond schuin laten aflopen.
- Afwatering aanleggen.
- Afwatering ontstoppen.
- Bij sneeuw/ijs speelplaats vegen of pekels strooien.

OverigKind rent tegen een obstakel

- Bij te weinig ruimte, speeltoestellen verwijderen.
- Obstakels, zoals prullenbakken, buiten looproute plaatsen.

Kind botst tegen een fiets

- Niet te veel 'los' speelgoed tegelijkertijd gebruiken.
- Buiten spelmateriaal opruimen.
- Fietsen en driewielers die gebruikt worden als 'vervoermiddel' opbergen of in fietsenrekken plaatsen.

Kind bezeert zich aan zwerfvuil

- Speelplein controleren voordat de kinderen naar buiten gaan.

Kind wordt omver gelopen

- Verschillende leeftijdsgroepen op een ander tijdstip laten spelen.
- Een apart speelgedeelte inrichten voor de jongste groep.
- Voldoende loopruimte creëren om speeltoestellen heen.
- Bij te weinig ruimte, speeltoestellen verwijderen.
- Obstakels, zoals prullenbakken, buiten looproute plaatsen.

Kind verbrandt zich in de zon

- Petje en t-shirt laten dragen.
- Kinderen onder een parasol of binnen laten spelen.
- Kinderen goed insmeren als ze buiten spelen in de zon.
- Afspraak: kinderen regelmatig bijsmieren.

Kind eet van giftige plant of struik

- Giftige planten en struiken verwijderen.
- Van klimop de blaadjes snoeien tot 1.35 m hoogte.

Kind raakt te water

- Water dempen.
- Water afschermen met hek.
- Waterkant veiliger maken door een duidelijke overgang water/land.
- Waterdiepte zo ondiep mogelijk.
- Hoogte verschil wateroppervlak/land zo klein mogelijk.
- Talud niet te steil.
- Afspraak: altijd toezicht houden bij peuterbadje.

Sanitair kinderen**Meubilair**Kind draait zich van aankleedtafel af

- Aankleedkussen gebruiken.
- Aankleedtafel met opstaande randen aan de zijkant gebruiken.
- Afspraak: altijd bij kind blijven.
- Afspraak: vooraf alle benodigheden klaar leggen.

Kind rolt aan de achterkant van de aankleedtafel af

- Aankleedtafel tegen een muur zetten.
- Opstaande rand aan de achterkant van de aankleedtafel maken.
- Afspraak: altijd bij kind blijven.
- Afspraak: vooraf alle benodigheden klaar leggen.

Kind stoot zich tegen (scherpe) hoek van de aankleedtafel

- Hoeken laten afronden.
- Aankleedtafel uit de looproute plaatsen, opstelling ruimte wijzigen.
- Tafelhoekjes op de hoekpunten plakken.

De aankleedtafel is niet stabiel en valt om

- Aankleedtafel op een andere ondergrond plaatsen, bijv. plank eronder leggen.
- De te korte poten opvullen.
- De aankleedtafel aan de muur vastmaken.
- Zware spullen onderin het kastje leggen.
- De laden begrenzen zodat ze niet te ver uitgetrokken kunnen worden of helemaal niet gebruiken.
- Wielen blokkeren.
- Nieuwe aankleedtafel aanschaffen.

De aankleedtafel is niet stevig en stort in

- De aankleedtafel controleren op houtrot, houtworm en/of roest en daartegen behandelen.
- Nieuwe aankleedtafel aanschaffen.

Een opklapbare aankleedtafel klapt tijdens gebruik in

- Het bevestigingsmechanisme controleren en aandraaien.
- Extra bevestiging plaatsen.
- Nieuwe aankleedtafel aanschaffen.

Kind komt onder de in hoogte verstelbare aankleedtafel bekneeld te zitten

- Ruimte onder de aankleedtafel dicht maken/afschermen.
- Dichte aankleedtafel aanschaffen.
- Elektrisch verstelbare aankleedtafel met automatische stop aanschaffen.
- Afspraak: voordat de hoogte van de aankleedtafel wordt aangepast, eerst kijken of er geen kinderen onder de aankleedtafel zitten.

Kind valt van het trapje van de aankleedtafel

- Trapje voorzien van een goede leuning.
- Trap vervangen voor een makkelijke trap.

- Trap met dichte treden aan de achterkant gebruiken.
- Afspraak: naar beneden laten klimmen op de billen.
- Afspraak: kind begeleiden bij het naar boven en beneden klimmen.

Kind klautert zonder toezicht op de aankleedtafel

- Trap afschermen.
- Trap opbergen of inklappen.
- Afspraak: toezicht houden op de trap.
- Afspraak: kind mag niet alleen de trap op klimmen.

Overig

Kind glijdt uit over een natte vloer

- Schoonmaakregime aanpakken, bijvoorbeeld ander schoonmaakmiddel of andere tijden.
- Stroeve tegels laten leggen.
- *Stroeve coating* op de bestaande vloer aanbrengen.

Kind brandt zich aan heet water

- Plaats *thermostatische mengkranen* of mengkranen met *temperatuurbegrenzer*.
- Kranen afschermen waar kinderen niet hoeven te komen of worden gewassen.
- Geen *opstapmogelijkheden* in de buurt plaatsen van kranen waar kinderen niet hoeven te komen of worden gewassen.

Kind stopt kleine voorwerpen in de mond

- Kleine voorwerpen verwijderen.
- Afspraak: regelmatig controleren op kleine voorwerpen.
- Afspraak: Controleren of het schuimrubber van bepaalde kinderartikelen zoals aankleedkussens bereikbaar is voor kinderen.

Kind heeft toegang tot lotions, alcohol of schoonmaakmiddelen.

- Lotions e.d. opbergen in een afgesloten kast.
- Lotions e.d. opbergen in een kast met een hoge *klink* (minimaal 1.35 m).
- Lotions e.d. hoog opbergen, zodat kinderen op de aankleedtafel er niet bij kunnen.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.
- Afspraak: kastdeur altijd afsluiten.

Kind snuffelt in afvalbakje

- Toilet afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m. hoogte aan te brengen.
- Deur van toilet afsluiten met sleutel.
- Afvalbakje hoog plaatsen.

Sanitair volwassenen

Kind drinkt van schoonmaakmiddelen/alcohol/lotion

- Schoonmaakmiddelen opbergen in een afgesloten kast.
- Schoonmaakmiddelen opbergen in een kast met een hoge *klink* (minimaal 1.35 m).
- Schoonmaakmiddelen hoog opbergen.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.
- Schoonmaken op een ander tijdstip.

Kind eet van toiletblokjes

- Toiletblokjes verwijderen.
- Toilet afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Deur van toilet afsluiten met sleutel.

Kind snuffelt in afvalbakje

- Afvalbakje hoog plaatsen.
- Toilet afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Deur van toilet afsluiten met sleutel.

Keuken Pantry

Verbranding

Kind brandt zich aan de kookplaat

- Keuken afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Fornuisrekje plaatsen.

Kind trekt een pan van het fornuis

- Keuken afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Fornuisrekje plaatsen.
- Stelen naar achteren laten wijzen tijdens het koken.
- Zoveel mogelijk de achterste pitten gebruiken tijdens het koken.

Kind brandt zich aan de oven(ruit)

- Keuken afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Ovenruitbeschermer plaatsen.
- Als kinderen de oven mogen gebruiken, dan moet de oven niet te hoog staan.

Kind loopt brandwonden op door de waterkoker over zich heen te trekken

- Snoer niet los laten hangen bijvoorbeeld kabelgoot plaatsen of in het apparaat oprollen.
- Waterkoker zo plaatsen dat een kind er niet bij kan bijvoorbeeld hoog of ver naar achteren.

Kind heeft toegang tot lucifers/aansteker

- Lucifers en aanstekers opbergen in een kast of lade met slot.
- Kinderveilige aanstekers gebruiken.
- Afspraak: altijd opbergen na gebruik.

Kind brandt zich aan heet water

- Plaats *thermostatische mengkranen* of mengkranen met *temperatuurbegrenzer*.
- Kranen afschermen waar kinderen niet hoeven te komen of worden gewassen.
- Geen *opstapmogelijkheden* in de buurt plaatsen van kranen waar kinderen niet hoeven te komen.

Kind krijgt hete thee over zich heen

- Thee bewaren in thermoskannen.
- Thee niet zetten op de groep.
- Geen thee drinken als kinderen op schoot zitten.
- Theekopjes ver op tafel/aanrecht zetten.
- Geen tafelkleden gebruiken, maar placemats.

Overig

Kind snijdt zich aan een mes

- Keuken afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Keukenlade afsluiten door lade slot aan te brengen.
- Vaatwasser goed afsluiten als er messen in staan.

Kind drinkt schoonmaakmiddel

- Keuken afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Schoonmaakmiddelen opbergen in een kast met een hoge *klink* (minimaal 1.35 m) of slot.
- Schoonmaakmiddelen hoog opbergen.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.

- Schoonmaken op een ander tijdstip.
- Afspraak: kastdeur altijd afsluiten.

Kind glijdt uit over gladde vloer

- Vloer voorzien van een *stroeve coating*.
- Afspraak: als er gemorst wordt, dit direct opruimen.
- Afspraak: kinderen niet op glad schoeisel zoals sokken laten lopen.

Kind opent de vuilnisemmer

- Keuken afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.

Kind trekt plastic zak over het hoofd

- Keuken afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Plastic zakken opbergen in een kastje met slot.

Kantoor

Giftige stoffen

Kind eet medicijnen uit tas medewerker

- Kantoor afsluiten door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Deur van kantoor afsluiten met sleutel.
- Tassen van leidsters opbergen in dichte kast.

Kind eet sigaretten op

- Kantoor afsluiten door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Deur van kantoor afsluiten met sleutel.
- Tassen van leidsters opbergen in dichte kast.
- Sigaretten in dichte kast opbergen.
- Geen volle asbakken laten staan.

Kind eet toner van kopieermachine op

- Kantoor afsluiten door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Deur van kantoor afsluiten met sleutel.
- Kast met toner afsluiten.

Overig

Kind stopt kleine voorwerpen in de mond

- Kleine voorwerpen verwijderen of opbergen.
- Geen punaises gebruiken.

Kind snijdt zich aan kantoorartikelen

- Kantoor afsluiten door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Deur van kantoor afsluiten met sleutel.
- Tassen van leidsters opbergen in dichte kast.
- Scherpe kantoorartikelen zoals scharen, briefopeners e.d. opbergen in afgesloten lade/kast.

Bergruimte

Binnenbergruimte

Kind drinkt van schoonmaakmiddelen/kan bij giftige stoffen

- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.
- Bergruimte afsluiten door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Schoonmaakmiddelen hoog opbergen.
- Schoonmaken op een ander tijdstip.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.
- Afspraak: kastdeur altijd afsluiten.

Kind krijgt giftige stoffen binnen omdat voedsel naast gevaarlijke stoffen wordt opgeborgen

- Indeling bergruimte wijzigen.
- Voedsel apart verpakken voordat het wordt opgeborgen.

Kind klimt in wasdroger/ wasmachine

- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.
- Bergruimte afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.

Kind verbrandt zich aan heet water

- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.
- Bergruimte afsluiten voor jonge kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Plaats *thermostatische mengkranen* of mengkranen met *temperatuurbegrenzer*.

Kind verbrandt zich aan CV ketel en/of leidingen

- Plaats warmte isolatie om de cv installatie en de leidingen heen.
- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.
- Bergruimte afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Afspraak: laat kinderen niet toe in de bergruimte.

Kind bezeert zich aan opgeslagen speelgoed/speelmaterialen

- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.
- Bergruimte afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Afspraak: laat kinderen niet toe in de bergruimte.

Kind bezeert zich aan gereedschap

- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.
- Bergruimte afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Bewaar gereedschap in een afgesloten gereedschapskast.

Kast valt om en kind komt onder kast terecht

- Kast verankeren aan de muur.
- Plaatst de zwaarste dingen onder in de kast.
- Afspraak: laat kinderen niet toe in de bergruimte.

Buitenbergruimte

Kind bezeert zich aan opgeslagen speelgoed/speelmaterialen

- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.
- Bergruimte afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Afspraak: laat kinderen niet toe in de bergruimte.

Kind bezeert zich aan gereedschap

- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.
- Bergruimte afsluiten voor kinderen door *klink* op 1.35 m hoogte aan te brengen.
- Bewaar gereedschap in een afgesloten gereedschapskast.

Kast valt om en kind komt onder kast terecht

- Kast verankeren aan de muur.
- Plaatst de zwaarste dingen onder in de kast.
- Afspraak: laat kinderen niet toe in de bergruimte.

Omgeving

Omheining

Kind rent al spelend de straat op

- Ontbrekende omheining aanbrengen.
- Zelfsluitend poortje in het hek plaatsen.
- Dranghek plaatsen op rand van de stoep.

Kind doet het poortje van het hek open en rent de straat op

- Klink van het hek hoger plaatsen.
- Kinderveilige sluiting op het hek plaatsen.
- Het poortje opent in de richting van het plein.
- De sluiting van het poortje zit aan de buitenkant (straatzijde), zodat je over het hek moet reiken om het poortje te openen.

Het hek blijft open staan en een kind rent de straat op

- Zelfsluitend hek plaatsen.

Kind bezeert zich aan de omheining

- Scherpe onderdelen verwijderen.
- Kapot gaas vervangen.
- Omheining vervangen.

Kind kruipt onder de omheining en komt klem te zitten

- Ruimte tussen de onderkant van de omheining en de bodem verkleinen.

Kind kruipt tussen de spijlen door en komt klem te zitten

- Het vervangen door een hek waarbij de afstand tussen de spijlen kleiner is, maximaal 10 cm. Bij een verschil in hoogte aan weerszijden van het hek moet de spijlfstand maximaal 9 cm zijn.

Kind klimt op de omheining en valt

- Klimmen bemoeilijken door *opstapmogelijkheden* te verwijderen.
- Ander *type hek* plaatsen.

Kind klimt over de omheining

- Ander *type hek* plaatsen.
- Klimmen bemoeilijken door *opstapmogelijkheden* te verwijderen.
- Hoger hek plaatsen, minimaal 1.20 m.

Ondergrond

Kind struikelt over boomwortel

- Herbestraten van ondergrond.

Kind struikelt over een oneffenheid

- Verzakte tegels recht leggen.
- Kapotte tegels vervangen.
- Herbestraten van ondergrond.
- Kuilen egaliseren.

Kind glijdt uit op een natte plek

- Mosachtige gedeelte schoonmaken.
- Slechte afwatering opheffen.
- Ondergrond schuin laten aflopen.
- Afwatering aanleggen.
- Afwatering ontstoppen.
- Bij sneeuw/ijs speelplaats vegen of pekkel strooien.

Kind bezeert zich aan zwerfvuil

- De gemeente waarschuwen als zwerfvuil wordt gesignaleerd.
- Toezicht houden op de kinderen.

Overig

Kind moet oversteken tussen geparkeerde auto's

- Dranghek plaatsen op de rand van de stoep.
- Verzoek tot zebra indienen bij gemeente.
- Klaar-over aanstellen.
- Afspraak: veilige routes in kaart brengen.

Kind rent de weg op als het wordt opgehaald

- Dranghek plaatsen op de rand van de stoep.
- Klaar-over aanstellen.
- Afspraak: veilige routes in kaart brengen.

Kind raakt betrokken bij een ongeval bij een uitstapje buiten de deur

- Afspraak: gebruik een autostoeltje of fietsstoeltje.
- Afspraak: het goede voorbeeld geven bij uitstapjes buiten de peuterspeelzaal met betrekking tot de verkeersregels, bijvoorbeeld bij het oversteken.
- Zie extra informatie op www.veiligheid.nl bij *schoolreisje*.

WOORDENLIJST

Aantrede

De afstand van de voorkant van een traprede (neus) tot aan de voorkant van een volgende traprede.

Antislipstrip

Een nadeel van de antislipstrip is dat het struikelgevaar kan veroorzaken als de strip los gaat zitten en opkruilt. Regelmatige inspectie is vereist. Het aanbrengen van een antislipstrip is eenvoudig zelf uit te voeren (± 3 per meter).

Balustrade

Balustrade is zowel de afscherming aan de zijkant van de trap als de bovenkant van het trapgat.

Dekrede

Bovenste afwerklaag van een houten of stenen traprede.

Deurblok

Voor een deur die op een kier mag blijven staan, is een deurblok een mogelijkheid. Het blok (gemaakt van zacht kunststof) wordt boven of aan de zijkant op de deur geplaatst en voorkomt dat de deur onverwachts dicht slaat. Hoe dichter het blok bij de scharnierkant wordt geplaatst, des te groter is de kier die open blijft.

Deursluiser

Met een deursluiser kan een deur niet snel dicht slaan. Het product is eenvoudig bovenaan de deurpost te monteren met behulp van vier schroeven. Alleen als de deur voorzichtig wordt gesloten, schuift de veer van de deursluiser naar binnen. Bij het dichtgooien of dichtwaaien van de deur blokkeert de deursluiser. Een nadeel van de deursluiser is dat het alleen op binnendeuren werkt, buitendeuren zijn te zwaar.

Deurklem

Voor een deur die tijdelijk open mag blijven staan, is de deurklem een goede oplossing. De deurklem bestaat uit een metalen bladveer met aan de uiteinden twee blokjes. De deurklem is eenvoudig onder de geopende deur te plaatsen waarna deze muurvast staat. De deur kan niet dichtvallen of worden dichtgedaan. De deurklem past op alle binnendeuren en tuindeuren waarvan de opening tussen vloer en deur kleiner is dan 3 cm.

Kinderleuning

Lage leuning op een hoogte van 60 cm.

Kindveilige sluiting

Als een sluiting voldoet aan één van de volgende principes kan men ervan uitgaan dat kleine kinderen deze niet kunnen openen:

- Een minimale kracht van 50 Newton is nodig voor het bedienen van de sluiting. In de praktijk houdt dit in dat een volwassene deze kracht wel kan uitoefenen, maar een kind niet;
- een systeem dat tenminste twee aparte, maar gelijktijdige acties vereist om de sluiting te openen (voorbeeld is een kindveilige dop waarbij men moet duwen en draaien);
- een systeem dat tenminste twee achtereenvolgende acties vereist om de sluiting van het inklapsysteem los te maken, waarbij de tweede handeling alleen mogelijk is wanneer de eerste handeling heeft plaatsgevonden (voorbeeld eerst een palletje er afhaken en daarna de haak open schuiven).
- twee sluitingen, die meer dan 85 cm uit elkaar liggen en gelijktijdig bediend moeten worden (de armen van een kind zijn in dit geval niet lang genoeg om de sluitingen gelijktijdig te openen). De laatste heeft als nadeel dat een leidster de sluitingen niet kan bedienen met een kind op de arm. In de praktijk kan dit betekenen dat ze het kind eerst even ergens neer moet leggen om het na het openen weer op te tillen;

Kindveilige wandcontactdozen

Speciale stopcontacten die alleen gevaar opleveren als een kind twee metalen voorwerpen exact tegelijk in de beide gaatjes zou stoppen.

Klink

Kinderen tot vier jaar kunnen een deur met een klink op 1.35 m hoogte niet open krijgen. Voor kinderen tot 6 jaar is dit 1.50 m hoogte. Voor deuren die vaak geopend worden is het niet praktisch om de klink nog hoger te zetten. Een draaiknop als klink maakt het moeilijker voor kinderen om een deur te openen.

Laag doorlopende ruiten

Veiligheidsglas kan het beste geplaatst worden volgens NEN 3569. Een glasspecialist, architect of constructeur kunnen u daarbij goed adviseren. In het kort komt het op het volgende neer: Wanneer een deel van het glas zich tussen de 85 cm en 1,40 m bevindt, moet er veiligheidsglas van klasse 3 worden geplaatst. Wanneer een deel van het glas zich onder de 85 cm bevindt moet er veiligheidsglas van klasse 2 worden geplaatst. Mocht in deze situatie aan de andere kant van het glas een valhoogte van meer dan 1 m zijn, dan moet er veiligheidsglas van klasse 1 geplaatst worden.

Ledenradiator	Deze bestaat uit lamellen die verticaal evenwijdig aan elkaar staan. De ledenradiatoren die openingen hebben tussen de lamellen worden doorkijk ledenradiatoren genoemd.	Temperatuur-begrenzer op mengkraan	Een mengkraan met ingebouwde temperatuur-begrenzer biedt de mogelijkheid om de uitstroom-temperatuur te begrenzen tot de gewenste temperatuur. Bij sommige modellen kan je elke gewenste maximale temperatuur instellen, bij andere modellen zijn er een beperkt aantal instelmogelijkheden.
Opstapmogelijkheden	Kinderen kunnen van alles gebruiken om op te staan. Let vooral op meubilair zoals: banken, stoelen, tafels. Ook speelgoed of horizontale richels of latjes kunnen als opstapje gebruikt worden. Verwijder horizontale balken/ buizen die het mogelijk maken om over het hek te klimmen, als dit mogelijk is.	Thermosstatische mengkraan	Kinderen kunnen bij water van 55 graden Celsius binnen 30 seconden al ernstige brandwonden oplopen. De thermosstatische mengkraan biedt de mogelijkheid om door middel van een temperatuurinstelknop de gewenste temperatuur vooraf te bepalen. De thermostaten hebben op de temperatuurinstelknop een blokkering zodat de kraan niet per ongeluk boven een bepaalde temperatuur (veelal 38 graden Celsius) kan komen. Het wijzigen van de temperatuurinstelling voor zowel de thermosstatische mengkraan als voor de mengkraan met temperatuurbegrenzer is eenvoudig voor een volwassene, maar moeilijk voor een kind. Deze kranen moeten in de plaats van de gewone mengkraan op het aanrecht, douche of bad worden gemonteerd.
Optrede	De afstand van de bovenkant van een trede tot de bovenkant van de volgende trede.	Type hek	Kinderen vanaf 4 jaar kunnen bijna over elk type hek klimmen. De hekken die het moeilijkst zijn, zijn van het type spijlen hek of flexibel gaashek. Geadviseerd wordt om het hek minimaal 1.20 m hoog te maken. De spijlen mogen maximaal 10 cm uit elkaar staan.
Raambeveiliging	Kan op bestaande ramen worden geplaatst. Voorkomt dat een raam verder dan 10 cm open kan.	Veiligheidsfolie	Veiligheidsfolie moet worden aangebracht door een gespecialiseerd bedrijf. Het hele raam moet van folie worden voorzien. Het folie moet worden aangebracht aan de zijde waar tegen gestoten wordt.
Raamdecoratie	Is een verzamelnaam voor alles dat wordt gebruikt ter verduistering van de ramen zoals: rolgordijnen, lamellen, luxaflex en gordijnen.	Veiligheidsglas herkennen	Hoe kunt u veiligheidsglas herkennen? Wanneer het glas voorzien is van één de volgende kenmerken, is er in ieder geval sprake van veiligheidsglas: 1 Een rond stempeltje met de tekst "tempered". 2 Een rond stempeltje met daarin het getal van de klasse aanduiding, bijvoorbeeld 1, 2, of 3 et cetera. 3 Een teken in de vorm van een huis met daarin een EHBO-kruis. Maar ook als het glas niet één van de bovengenoemde tekens bevat, kunt u te maken hebben met veiligheidsglas. Alleen is het onderscheid tussen
Raamsluitingen	Ramen die voorzien zijn van een voorziening zodat het raam alleen met een bepaalde handeling verder open kan dan 10 cm.		
Rubber mat	Leg een goede rubber buitenmat van ongeveer drie meter (bijvoorbeeld 2 standaard matten van 1 m x 1.5 m) neer. Een leerling heeft dan tenminste twee passen nodig om over de mat te lopen. De matten kunnen circa 10 jaar mee. Voor het onderhoud moet je de buitenmat af en toe wegnemen, schoonspuiten en het zand onder de mat verwijderen. Bijkomend voordeel van de rubber mat is dat het te zwaar is om weggesleept/ gestolen te worden.		
Stopcontact-beveiligers	Er bestaan meerdere typen: afdekplaatje, dit wordt op het stopcontact vastgeplakt of geklemd. Het stopcontact kan nog gebruikt worden. Met een veermechanisme schuift het plaatje voor de openingen als de stekker wordt verwijderd. Losse plug, dit dekt de gaten helemaal af. Om het stopcontact te kunnen gebruiken moet de plug verwijderd worden. Dit type is alleen geschikt voor stopcontacten die weinig gebruikt worden.		
Stroeve coating	De wrijvingscoëfficiënt moet liggen tussen 0,3 en 0,9.		

veiligheidsglas en normaal glas dan moeilijk te maken. Het gelaagde veiligheidsglas klinkt iets doffer dan normaal glas. Voor een leek is dit moeilijk te bepalen. Een glasspecialist kan met behulp van een apparaat beoordelen of er sprake is van veiligheidsglas.

Er bestaan verschillende klassen veiligheidsglas. De verschillende klassen staan beschreven in de Nederlandse norm NEN 3569. Klasse 1 is het sterkste veiligheidsglas en klasse 3 het minst sterk. Daar staat ook vermeld waar veiligheidsglas moet worden aangebracht. Een glasspecialist, architect of constructeur kunnen u daarbij goed adviseren.

Voetenmat

Een goede voetenmat is ongeveer drie meter lang (bijvoorbeeld 2 standaard matten van 1m x 1.5m). Een leerling heeft dan tenminste twee passen nodig om over de mat te lopen. Een zware mat zorgt ervoor dat de hoeken niet omkrullen. De mat kan ook bij de hoeken worden vastgespijkerd, maar dan kan daaronder niet worden schoongemaakt.

Wisselgigging

Een afgeplat hoofdje kan worden voorkomen of worden beperkt door het kind in rustligging beurtlings met het hoofd naar links of naar rechts te leggen. Begin hier al de eerste drie maanden mee. Kinderen kijken graag naar het daglicht. Draai af en toe het bedje om, zodat het raam zich aan de andere zijde bevindt. Hierdoor zal het kind eerder de andere kant op kijken. Neem het kind afwisselend links en rechts op de arm bij de voeding.

INVENTARISATIE BRANDVEILIGHEID

De directie van een peuterspeelzaal is verantwoordelijk voor de brandveiligheid en moet voldoen aan de voorschriften van het Bouwbesluit en de (Model-)bouwverordening. Deze inventarisatielijst biedt een overzicht van de belangrijkste aandachtspunten op gebied van brandveiligheid.

Let op:

- of een gebouw brandveilig is (bijvoorbeeld ook op bouwkundig en installatie technisch gebied), toetst de brandweer.
- op grond van bepaalde voorschriften kunnen door de gemeente (brandweer) aanvullende eisen worden gesteld. Deze eisen zijn dan nodig om te komen tot een op de situatie toegesneden, brandveilige oplossing. De teksten van deze inventarisatie zijn afgeleid van o.a. het Bouwbesluit en de (Model-)bouwverordening.

De inventarisatielijsten bestaan vooral uit gedragsvragen. Dit zijn vragen die u uzelf dient te stellen rond het thema brandveiligheid. Als voorbeeld: u kunt een brand blussen met de aanwezig blusmiddelen. Deze vraag mag u alleen met 'ja' beantwoorden als u weet waar de blusmiddelen hangen en als u weet hoe ze werken (omdat u bijvoorbeeld een BHV-training heeft gevolgd). Ter volledigheid zijn er ook een aantal vragen opgenomen over meer technische zaken zoals versieringen en stoffering in het gebouw.

Bewaar de ingevulde lijst zorgvuldig en gebruik hem als hulpmiddel bij de inventarisatie die u regelmatig moet uitvoeren.

Uitgangen en vluchtroutes

Belangrijke brandveiligheidsvoorzieningen in een peuterspeelzaal zijn de (nood-)uitgangen. Het is immers nodig dat iedereen het gebouw bij een calamiteit snel en veilig kan verlaten.

		ja	nee
1	U kunt met uw kinderen snel en goed altijd alle uitgangen bereiken		
	Zijn de ingangen, doorgangen, uitgangen, nooduitgangen, gangpaden, galerijen, trappen, hellingbanen en vluchtroutes over de minimaal vereiste breedte vrij van opslag en obstakels?	☐	☐
	Worden de inbraak- en/of uitbraakwerende middelen op de nooduitgangsdeuren (zoals sloten, schuiven, balken) altijd zo gebruikt/afgesteld dat tijdens het gebruik van de peuterspeelzaal de nooduitgangdeuren direct onbelemmerd kunnen worden geopend?		
	Zijn deze voorzieningen in overleg met de brandweer aangelegd ?	☐	☐
	Zijn gordijnen in of voor een ingang, doorgang, uitgang en nooduitgang zodanig aangebracht dat deze met de deuren meedraaien en het openen van de deuren niet belemmeren of verhinderen?	☐	☐
	Zijn de brand- en/of rookwerende deuren en luiken gesloten? (n.v.t. bij gebruik van z.g. kleefmagneten)	☐	☐
2	U en de medewerkers kunnen altijd alle deuren van binnenuit openen.		
	Tijdens de opvang zijn er geen deuren op slot		
	Zijn de deuren van de nooduitgangen van binnenuit direct te openen zonder gebruik te maken van sleutels of andere losse voorwerpen?	☐	☐
3	U treft geen obstakels aan bij de nooduitgangen		
	Zijn de nooduitgangen binnen een straal van 2 meter vrij van tafels, stoelen, bedden of andere obstakels?	☐	☐
4	U kunt alle deuren op de vluchtroute volledig open doen zodat u bijvoorbeeld met een bedje of buggy naar buiten kunt		
	Kunnen de deuren die als vluchtroute/uitgang voor brand dienen van binnenuit onbelemmerd over de gehele breedte worden geopend?	☐	☐
5	Alle deuren draaien met de vluchtrichting mee		
	Draaien de deuren in de vluchtroute met de vluchtrichting mee?	☐	☐
6	U heeft alle nooduitgangen voorzien van de aanduiding 'nooddeur vrijhouden' of 'nooduitgang'		
	Zijn de nooduitgangen aan de buitenzijde voorzien van de aanduiding 'nooddeur vrijhouden' of 'nooduitgang'?	☐	☐
7	U, de medewerkers en kinderen kunnen (o.a. tijdens een ontruiming) niet vallen over losliggende snoeren en kabels	☐	☐

Brandblusmiddelen

In uw peuterspeelzaal moeten voldoende brandblusmiddelen aanwezig zijn om een beginnende brand doeltreffend te kunnen bestrijden. Eenvoudig te bedienen blusmiddelen zijn onmisbaar bij bestrijding van een beginnende brand. Infomeer bij de plaatselijke brandweer over de noodzakelijk te kiezen soort en bij de leverancier over de prijs. Alleen dan wordt een optimaal blusresultaat verkregen. Bovendien komt dan daardoor de veiligheid van de blussende persoon niet in gevaar.

	ja	nee
1 U kunt een brand blussen met aanwezige blusmiddelen		
Zijn voldoende blusmiddelen aanwezig om een beginnende brand effectief te kunnen bestrijden?	☐	☐
2 U kunt alle blusmiddelen direct bereiken en gebruiken		
Zijn brandblusmiddelen steeds voor onmiddellijk gebruik beschikbaar?	☐	☐
3 U weet alle blusmiddelen te vinden		
Zijn ingebouwde (bijvoorbeeld in een kast ingebouwde) blusmiddelen door een pictogram of aanduiding aangegeven?	☐	☐
4 U laat de blusmiddelen jaarlijks controleren	☐	☐

Noodverlichting en bewegwijzering vluchtroute

Als de stroom uitvalt, moeten aanwezigen zich nog kunnen oriënteren op de nooduitgangen. Daarom moet er in grotere peuterspeelzalen een door de gemeente (brandweer) goedgekeurde noodverlichting en verlichte vluchtrouteaanduiding (transparanten) aanwezig zijn. Om verwarring met andere aanduidingen te voorkomen, is deze bewegwijzering gestandaardiseerd.

	ja	nee
1 Uw noodverlichting werkt en is duidelijk aangebracht boven de nooduitgang.		
Verkeren de noodverlichting en transparanten indien aanwezig, in goede staat?	☐	☐
2 Uw noodverlichting werkt indien de stroom uitvalt		
Als de elektrische stroom uitvalt, worden dan de algehele noodverlichting en de noodverlichting van de transparanten automatisch binnen 15 seconden ingeschakeld?	☐	☐
3 U laat de noodverlichting controleren	☐	☐

Ontruimingsplan en bedrijfsnoodplan

In een ontruimingsplan wordt met taken en instructies aangegeven wie, welke actie moet ondernemen bij een calamiteit. De calamiteit behoeft niet alleen brand te zijn, maar kan ook iets anders zijn waardoor een ontruiming noodzakelijk wordt.

		ja	nee
1	U heeft een ontruimingsplan opgesteld	☐	☐
2	U actualiseert dit plan jaarlijks	☐	☐
3	Het plan is goedgekeurd door de lokale brandweer	☐	☐
4	Het ontruimingsplan is op een centrale plaats aanwezig (bijvoorbeeld bij de ingang van de peuterspeelzaal).	☐	☐
5	Het personeel krijgt instructie zodat het op de hoogte is van de procedures, instructies en taken bij een calamiteit	☐	☐
6	De instructie aan het personeel wordt regelmatig (tenminste één keer per jaar) herhaald	☐	☐
7	De algemene brandveiligheidsinstructies zijn op goed zichtbare plaatsen opgehangen (bijvoorbeeld bij de blusmiddelen)	☐	☐
8	Er wordt regelmatig (tenminste één keer per jaar) een ontruimingsoefening gehouden	☐	☐

Bedrijfshulpverlening

In ieder bedrijf waar meer dan 1 personeelslid werkt, moet een bedrijfshulpverlener aanwezig zijn. Er hoort wettelijk tenminste 1 bedrijfshulpverlener aanwezig te zijn per 50 werknemers. De opleiding tot bedrijfshulpverlener bestaat naast een EHBO-gedeelte ook uit een cursus 'Hoe te handelen bij brand.'

		ja	nee
1	Personeelsleden zijn opgeleid tot bedrijfshulpverlener of gediplomeerd EHBO'er	☐	☐
2	Tijdens het gebruik van uw peuterspeelzaal zijn altijd voldoende bedrijfshulpverleners of mensen met (kinder-)EHBO aanwezig	☐	☐

Stoffering en versiering

Om te voorkomen dat door de stoffering en versiering brand ontstaat, worden er eisen gesteld aan het ophangen hiervan en de brandveilige kwaliteit van de materialen bij brand. De inventarisatie van stoffering en versiering is met name van toepassing op recreatieruimten.

	ja	nee
1 De plafonds zijn afgewerkt met brandwerend materiaal		
Zijn de voor de afwerking van wanden en plafonds gebruikte materialen moeilijk brandbaar?	☐	☐
2 U heeft geen stofferingen of versieringen hangen bij lampen of warm wordende apparatuur	☐	☐
3 De vloerbedekking ligt vast en kan niet omkrullen	☐	☐
4 U heeft alleen onbrandbare stofferingen en versieringen		
Zijn alle stoffering en versiering onbrandbaar en is druppelvorming bij brand voorkomen?	☐	☐
(Textiel mag max. 15 sec. nabranden en max. 60 sec. nagloeien.)		
5 U gebruikt voor het vullen van ballonnen alleen onbrandbare gassen		
(ter informatie: helium is niet brandbaar, waterstofgas is zeer brandbaar)	☐	☐

Elektriciteitsvoorziening

	ja	nee
1 Alle gebruikersruimten zijn goed verlicht. Goed verlicht betekent dat de ruimten eenvoudig en goed in en uit te gaan zijn	☐	☐
2 De nooduitgangen zijn binnen en buiten verlicht		
Is elektrische buitenverlichting aanwezig bij de nooduitgangen?	☐	☐
3 Alle elektrische bedrading is goed beschermd		
Elektrische bedrading en verbindingen zijn goed beschermd zodat men zich hieraan niet kan verwonden (schok krijgen)?	☐	☐
5 De stopcontacten zijn geaard		
Zijn wandcontactdozen en elektrische apparatuur geaard?	☐	☐
6 De meterkast is vrij van brandbare spullen en goed te bereiken	☐	☐
7 De meterkast is duidelijk herkenbaar door een icoon (bv het icoon elektrische spanning).	☐	☐

Verwarmings- en kookgelegenheden

	ja	nee
1 De CV-ruimte is vrij en goed te bereiken	☐	☐
2 De losse stooktoestellen (zoals geisers, verwarmingsketels, gasboilers, kachels) zijn vrijgehouden van brandbare, opgeslagen materialen	☐	☐
3 Het gas afvoerkanaal wordt minimaal één keer per jaar gecontroleerd en zonodig gereinigd	☐	☐
4 Er wordt geen open vuur (kaarsen, waxinelichtjes) binnen de peuterspeelzaal gebruikt	☐	☐

Afval

	ja	nee
1 Het afval is opgeslagen in goed af te sluiten containers	☐	☐
2 De asbakken (uit eventueel aanwezige rokersruimte) worden minimaal één keer per dag geleegd in afsluitbare asverzamelaars van onbrandbaar materiaal	☐	☐
3 De inhoud van de asverzamelaars wordt gedeponeerd in onbrandbare afvalcontainers voorzien van een deksel	☐	☐

Registratieformulier ongevallen

Datum ongeval			2 . . .	Ingevuld door
Datum registratie			2 . . .	Volgnummer formulier

1 Welk kind was bij het ongeval betrokken?		7 Wat voor letsel heeft het kind opgelopen?	
Naam		☐ Botbreuk	
Leeftijd	Jaar	☐ Open wond	
Jongen/Meisje		☐ Schaafwond	
		☐ Kneuzing/bloeduitstorting	
2 Waren er andere personen (kind/leidster/ouder) bij het ongeval betrokken?		☐ Verstuiking/verzwikking/ontwrichting (bijvoorbeeld schouder uit de kom)	
☐ Ja, namelijk ...		☐ Anders, namelijk ...	
☐ Nee		8 Wat is het lichaamsdeel waaraan het kind letsel heeft opgelopen?	
		☐ Hoofd	
3 Waar vond het ongeval plaats?		☐ Nek	
☐ Speelplein/buiten	☐ Keuken	☐ Arm (inclusief schouders, sleutelbeen)	
☐ Entree, garderobe, gang	☐ Berg/wasruimte	☐ Romp (inclusief rug)	
☐ Trap	☐ Kindertoilet	☐ Been (inclusief heup)	
☐ Speelruimte	☐ Volwassentoilet	☐ Anders, namelijk ..	
☐ Kantine	☐ Kantoorruimte		
☐ Anders, namelijk ...			
		9 Is het kind naar aanleiding van het ongeval behandeld?	
4 Hoe ontstond het letsel?		☐ Nee	
☐ Ergens vanaf gevallen	☐ Gesneden of geprikt	☐ Ja, door:	
☐ Gestruikeld/uitgegleden/verstapt	☐ Ergens aan gebrand	☐ BHV-er/EHBO-er	
☐ Ergens tegenaan gestoten of gebotst	☐ Vergiftiging	☐ Huisarts	
☐ Ergens door geraakt	☐ (bijna) Verdrinking	☐ Spoedeisende Hulpafdeling van een ziekenhuis	
☐ Onderling contact: stoeien, bijten, slaan, etc	☐ Anders, namelijk ...	☐ Opgenomen in een ziekenhuis	
☐ Bekneld geraakt		☐ Anders, namelijk ...	
5 Waar was het kind mee bezig?			
		10 Hoe kan het ongeval in de toekomst worden voorkomen?	
6 Beschrijf het ongeval in eigen woorden			

Registratieformulier gevaarlijke situaties

1 Geef een beschrijving van de gevaarlijke situatie

2 Hoe kan de gevaarlijke situatie voorkomen worden?

3 Zijn er maatregelen genomen naar aanleiding van de gevaarlijke situatie?

- ☐ Nee, er zijn nog geen maatregelen getroffen
- ☐ Nee, er is besloten geen maatregelen te treffen
- ☐ Ja, namelijk ...

Voorbeeld huisregels

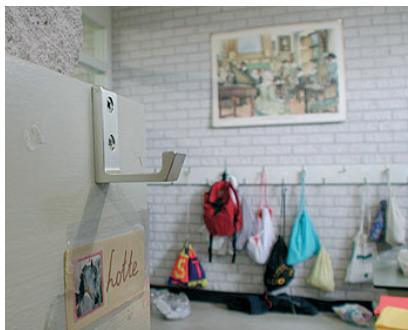

Algemeen	Afspraken over aanmelden van kinderen
Halen en brengen	- Afspraken over parkeren, fietsenstalling e.d. - Afspraken over haal- en brenggedrag (bijvoorbeeld buggy's buiten laten)
Garderobe	- Vaste plek voor buggy's - Afspraken over schoonmaak (gladde vloeren) bijvoorbeeld buiten openingstijden - Vaste plek voor grote speelobjecten (niet voor de vluchtdeur) - Afspraken over opruimen en spelletjes
Leefruimte	- Speelgoed opruimen - Vaste plek voor speelgoed - Niet spelen met bepaald speelgoed (niet fietsen, niet skaten, niet met de bal)
Verschoonruimte	- Vaste plek voor producten - Afspraken om niet bij kinderen weg te lopen als zij op het aankleedkussen liggen - Afspraken over het gebruik van de warmwaterkraan door kinderen
Keuken	- Afspraken over toegang keuken - Afspraken over gebruik van bepaalde materialen - Afspraken over warmwaterkraan
Buitenruimte	- Waar mogen de kinderen fietsen - Opruimen speelgoed

Voorbeelden actieplan

Actieplan

Inventarisatiedatum: dd/mn/jjjj

Uitgevoerd door:
naam medewerker

Locatie	Scenario	Urgentiecode		
entree / gang	kind botst tegen kapstokhaak	A1		
Te nemen maatregel:		uit te voeren door:	Streefdatum:	Gerealiseerd:
kapstokbescherming				
Bijzonderheden				

Actieplan

Inventarisatiedatum: dd/mn/jjjj

Uitgevoerd door:
naam medewerker

Locatie	Scenario	Urgentiecode		
woonruimte	kind klimt in kast	B1		
Te nemen maatregel		uit te voeren door:	Streefdatum:	Gerealiseerd:
verankeren van de kast				
Bijzonderheden				

Per ruimte (uit de inventarisatielijst) kan men een actieplanlijst maken, zodat het overzichtelijk en handzaam is en ook voor de toezichthouder te overzien is.

ONTRUIMINGS- PLAN

Ondanks dat er vooraf voorzieningen worden getroffen, kan het toch voorkomen dat er een calamiteit ontstaat. Een ontruimingsplan is een voorbereidingsplan en kan als voorbereiding worden gebruikt op een calamiteit. In zo'n ontruimingsplan staat beschreven hoe een gebouw op een veilige en snelle wijze kan worden ontruimd.

Doel ontruimingsplan

Het doel van een ontruimingsplan is om een bedrijfshulpverleningsorganisatie te creëren die in geval van een noodsituatie of dreigende noodsituatie tijdig en snel kan worden geactiveerd en doelmatig kan optreden om, voor zover mogelijk, de oorzaak van de noodsituatie geheel of gedeeltelijk te elimineren en de gevolgen ervan zoveel mogelijk te beperken.

Het is tevens van belang dat er niet alleen een mooi plan ligt, maar dat dit in de praktijk wordt geoefend. De ontruimingsoefeningen zijn van essentieel belang om een ontruiming goed te laten verlopen en om eventueel het ontruimingsplan aan te passen. Vanuit de Arbo-wet is het verplicht minimaal één keer per jaar te oefenen.

Er kunnen diverse soorten oefeningen worden gedaan op diverse manieren. Er kan een begin worden gemaakt met een oefening op papier, die kan worden uitgebreid door een aangekondigde oefening, een half aangekondigde oefening en als laatste de niet aangekondigde oefening. Hieruit kan blijken in hoeverre de ontruimingsploeg/BHV organisatie in staat is het pand effectief en efficiënt te ontruimen en/of er nog extra opleiding/bijscholing/oefeningen nodig zijn.

Overleg met medegebruikers, als er met meerdere organisaties een gebouw wordt gedeeld (zoals bijvoorbeeld met een school, wijkgebouw of BSO). Stem bij zo'n overleg de procedures en oefeningen op elkaar af. Houdt bij het maken en oefenen van een ontruimingsplan rekening met het gedrag van kinderen in zo'n ontruimingssituatie. Voorbeelden die zich voor kunnen doen zijn wegstroepende kinderen of apathisch stilstaande kinderen naast de belemmerende gevolgen van bijvoorbeeld brand en rook.

Ontruimingsplan

- Vul het model ontruimingsplan in.
- Maak van elke verdieping een plattegrond waarop aangegeven is:
 - de vluchtroute vanuit elke ruimte
 - de plaats van de nooduitgangen
 - de plaats van de blusmiddelen
 - maak hierbij gebruik van de pictogrammen
- Voeg het ontruimingsplan en de plattegronden bij elkaar en leg het geheel voor aan de lokale brandweer.
- Geef elke groepsleidster een kopie van de plattegrond de peuterspeelzaal.
- Hang tevens plattegronden op (goede plaatsen hiervoor zijn bij vluchtroutes en (nood)uitgangen).

Ontruimingsoefening

- Bespreek de ontruimingsprocedure met het voltallige personeel (o.a. alle groepsleidsters).
- Geef iedereen een kopie van de ontruimingsprocedure.
- Organiseer een praktijkoefening voor het personeel (de groepsleidsters) en de kinderen. Dit kan in de volgende drie fasen:
 - Datum en tijdstip ruim van tevoren aangekondigd;
 - Wel de datum maar niet het tijdstip aangekondigd;
 - Oefening geheel onaangekondigd;

Houd er rekening mee dat personen in een panieksituatie heel anders kunnen reageren. Evalueer elke oefening met behulp van het evaluatieformulier (logboek ontruimingsplan en oefening) en pas zonodig de procedure aan.

NB: Zorg dat alle helpers, schoonmaaksters en eventueel ouders ook weten hoe ze moeten handelen in geval van nood. Zij kunnen geïnformeerd worden door bijvoorbeeld een brief of een informatiesessie bij de peuterspeelzaal.

Verzamelplaats en opvangplaats

Bij een ontruiming van de peuterspeelzaal worden alle kinderen door de groepsleiders en eventueel door ander personeel naar de verzamelplaats gebracht. Het is belangrijk dat elke groepsleider zijn/haar presentielijst van de betreffende groep meeneemt naar de verzamelplaats. Op deze plaats wordt gecheckt of alle medewerkers, en alle kinderen uit het pand zijn. Ofwel: of iedereen in veiligheid is gebracht.

Het is dan ook van essentieel belang iedere dag de presentielijst bij te houden en deze in geval van een ontruiming mee naar buiten te nemen.

Het hoofd Bedrijfs hulpverlening (hoofd BHV), of de (veiligheids)coördinator, bepaalt de verzamelplaats. Dit kan bijvoorbeeld een (speel)terrein voor de peuterspeelzaal zijn. Deze plaats kan worden aangegeven met een bordje met het pictogram 'verzamelplaats' erop. Het personeel (de groepsleiders) moet op de hoogte zijn van deze plaats.

Wanneer de peuterspeelzaal na een ontruiming voor langere tijd niet mag worden betreden of wanneer de weersomstandigheden zeer slecht zijn, kan het handig zijn een opvangplaats te hebben. In de meeste gevallen is dit een pand in de nabije omgeving, waar het personeel (de groepsleiders) en de kinderen kunnen worden opgevangen. Hier zit men warm en droog en kan voor iets te drinken worden gezorgd. Het hoofd BHV, of ook wel de (veiligheids)coördinator, kan deze locatie regelen door contact te zoeken en te houden met het hoofd BHV of (veiligheids)coördinator van een pand in de nabije omgeving.

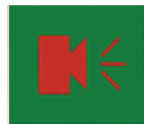
Controlelijst

- Besteed, naast het opstellen en uitvoeren van het ontruimingsplan, aandacht aan de brandveiligheid van de peuterspeelzaal; denk hierbij bijvoorbeeld aan vluchtroutes, brandblusapparaten en brandveilig meubilair.
- Kopieer de controlelijst brandveiligheid en controleer uw peuterspeelzaal regelmatig aan de hand van deze lijst.
- Stel een actieplan op voor die onderdelen die aangepakt moeten worden.
- Neem dit op in het veiligheidsverslag.

Pictogrammen

Kopieer de pictogrammen en plak ze in het ontruimingsplan.

Zorg ervoor dat u weet wat de pictogrammen betekenen.

				
nooduitgang	nooduitgang	uitgang	route naar uitgang	route naar nooduitgang
				
verzamelplaats	afsluiter gas	afsluiter water	hoofdschakelaar elektra	gevaar voor elektrische spanning
				
zelfsluitende deur brandwerend	zelfsluitende deur	brandmeldpaneel	brandmeldcentrale	slow-whoop signaal
				
niet met water blussen	ontruimingspaneel	handbrandmelder	handbrandblusser	brandslanghaspel
				
sleutelkluis	gewonden brancard			

ONTRUIMINGS- PROCEDURE

Ontruimingsprocedure bij brand voor het hoofd BHV/coördinator

Het is belangrijk dat er plaatsvervanger voor het hoofd BHV/coördinator is. Aanwezigheid/afwezigheid van het hoofd BHV/coördinator moet dan ook altijd gemeld worden aan de plaatsvervanger, zodat deze de taken indien nodig kan overnemen. Maak alle groepleidsters en andere aanwezigen ook duidelijk wie die dag verantwoordelijk is voor de taak van hoofd BHV/coördinator.

Hoe te handelen bij ontdekken van brand

- Ontdekt u zelf de brand en gaat het om een klein brandje, probeer het dan te blussen met de aanwezige blusmiddelen. Neem geen risico!
- Gaat het niet om een klein brandje of krijgt u een brandmelding, bel dan direct 1-1-2 en meldt het volgende:
 - brand
 - adres
 - plaats
- Voer een globale verkenning uit en geef indien nodig het ontruimingssignaal. Weigert de elektrische installatie, gebruik dan de handclaxon of eventueel de intercom of de megafoon, met de afgesproken tekst.
- Zorg dat u herkenbaar bent (bijv. door een gekleurd hesje) en ga naar de instructieplaats (binnen).
- Verdeel de taken onder de aanwezigen die op dat moment geen groepen onder hun hoede hebben:
 - wie helpt bij het wegbrengen van de kinderen?
 - wie onderneemt eventueel nog een bluspoging?
 - wie sluit gas en elektra af?
 - wie controleert de ontruimde ruimten (is iedereen weg, zijn alle ramen en deuren dicht, elektrische apparaten uit)?
 - wie vangt de brandweer op?
- Ga naar de verzamelplaats buiten en vang brandweer, eventueel andere hulpdiensten en de kinderen op.
- Inventariseer of er personen vermist worden.
- Meld alle bijzonderheden aan de brandweer.

Ontruimingsprocedure bij brand voor de groepleidsters

Hoe te handelen bij ontdekken van brand

- Bel direct het hoofd BHV/coördinator of diens plaatsvervanger.
- Ontdekt u zelf de brand en gaat het om een klein brandje, probeer het dan te blussen met de aanwezige blusmiddelen. Neem geen risico!
- Indien u het alarmsignaal/ontruimingssignaal hoort: Stel de kinderen gerust.
- Sluit alle ramen van de betreffende ruimte.
- Zet alle elektrische apparaten uit.
- Laat de kinderen zich opstellen in een rij, geef elkaar een hand en evacueer ze uit de ruimte en breng ze naar de verzamelplaats. Wanneer de kinderen te klein zijn om te lopen en elkaars hand vast te houden, kan ook gebruik gemaakt worden van bijvoorbeeld een lang touw die alle kinderen vast moeten houden en moeten volgen.
- Neem alleen de (presentie)lijst mee! Vertel ook tegen de kinderen dat zij niks mee mogen nemen.
- Loop rustig (NIET rennen, dit vergroot de kans op struikelen).
- Blijf bij rookontwikkeling zo laag mogelijk bij de grond.
- Maak gebruik van de dichtsbijzijnde (nood)uitgang.
- Controleer of de groep nog compleet is en meld u af bij het hoofd BHV/coördinator op de verzamelplaats.
- Verlaat nooit zonder toestemming de verzamelplaats. Met toestemming van het hoofd/coördinator kan wel bijstand verleend worden aan andere groepen, indien dit nodig mocht zijn.

Ontruimingsprocedure bij brand voor andere aanwezigen

Hoe te handelen bij ontdekken van brand

- Bel direct het hoofd BHV/coördinator of diens plaatsvervanger.
- Ontdekt u zelf de brand en gaat het om een klein brandje, probeer het dan te blussen met de aanwezige blusmiddelen. Neem geen risico!
- Indien u het alarmsignaal/ontruimingssignaal hoort: Sluit alle ramen van de betreffende ruimte.
- Zet alle elektrische apparaten uit.
- Ga naar de instructieplaats (binnen) en volg de instructies van het hoofd BHV/coördinator.
- Ga daarna naar de verzamelplaats (buiten) en meld uw bevindingen aan het hoofd BHV/coördinator.

Model Ontruimingsplan

Elementen

- Taakverdeling BHV team
- Plattegronden van het gebouw
- Namenlijst/telefoonlijst
- Pictogrammen
- Logboek ontruimingsplan en oefening
- Wat te doen bij brand

Algemene gegevens	
Naam peuterspeelzaal	
Adres en plaats	
Telefoon	
Aantal kinderen	
Aantal personeelsleden	
Datum	
Goedkeuringsstempel van de brandweer	
Hoofd BHV/ coördinator	
Naam	
Telefoon	
Lokaal/ruimte	
Naam plaatsvervanger	
Telefoon	
Lokaal/ruimte	
Type gebouw	
Aantal verdiepingen	
Aantal lokalen/ruimten	
Bijzonderheden in de bouw	
Openingstijden	
Alarmsignaal	
Belgeluid	
Zoemergeluid	
Alarminstallatie	
Handbediend signaal	
Intercom melding	
Instructieplek voor BHV'ers (binnen)	
Verzamelpaats	
Opvangplaats	
Gas en elektra	
Hoofdschakelaar elektriciteit bevindt zich:	
Hoofd gaskraan bevindt zich:	
Hoofd waterkraan bevindt zich:	

Taakverdeling binnen de organisatie

In dit hoofdstuk zijn de taken van de directie, het hoofd BHV, de ploegleiders, de BHV'ers, de receptie en de leidinggevende(n) weergegeven.

Iedere peuterspeelzaalorganisatie is verschillend, o.a. in omvang, vandaar dat taken per peuterspeelzaal enigszins kunnen verschillen. Bij kleine peuterspeelzalen kan bijvoorbeeld de functie van ploegleider vervallen. De taken van de ploegleider kunnen dan worden verdeeld onder het hoofd BHV en de BHV'ers.

Taken directie

De directie is verantwoordelijk voor de veiligheid, voorgescreven door onder meer de brandweer en de Arboret. Tevens is de directie verantwoordelijk voor de geoefendheid van het personeel.

De algemene taken van de directie zijn de volgende:

- Heeft de eindverantwoordelijkheid van de totale ontruiming.
- Draagt verantwoordelijkheid voor optreden van eigen organisatie.
- Informeert zonodig het bestuur.
- Draagt zorg voor inlichten van de familie van eventuele slachtoffers.
- Informeert media.

Taken hoofd BHV

- Zorgdragen voor de opbouw en instandhouding van een parate BHV-organisatie.
- Zorgdragen voor het opzetten en ontwikkelen, alsmede het beheer van het bedrijfsnoodplan, alsmede hiervan afgeleide plannen, zoals het BHV-plan, ontruimingsplan en aanvalsplan.
- Zorgdragen voor de (herhalings)opleidingen, trainingen en oefeningen van de BHV'ers en voor de voorlichting op het gebied van de taakstelling van de BHV-organisatie betreffende alarmering en communicatie.
- Coördineren van de bedrijfshulpverlening, zowel bij oefeningen als bij calamiteiten (brand, ontruiming, bommelding etc.).
- De operationele leiding heeft gedurende de 'voorpostfunctie' bij incidenten.
- Zorgdragen voor de aanwezigheid en goede werking van noodvoorzieningen, zoals middelen ter voorkoming en bestrijding van ongevallen en een begin van brand, alsmede middelen voor in- en externe alarmering en waarschuwing.
- Namens het bedrijf optreden als contactpersoon met

de overige in- en externe hulpverleningsorganisaties.

- Rapporteren van de BHV-activiteiten en incidenten aan de directie.

Taken ploegleiders

- Verkenning.
- Communicatie.
- Gewondenverzorging en -transport.
- Brandbestrijding.
- Redding.
- Ontruiming.
- Schadebeperking.
- Indien wenselijk HBHV vervangen (hieronder valt o.a.: leiding geven aan, en rapporteren aan).

Taken BHV'ers

- Het verrichten van levensreddende handelingen en reanimatie.
- Het blussen van een beginnende brand.
- Het uitvoeren van de desbetreffende alarmprocedure conform het bedrijfsnoodplan/ontruimingsplan.
- Het onderhouden van verbindingen met de externe hulpverleningsorganisaties.
- Het onderhouden van verbindingen met medewerkers die gevaarlijke werkzaamheden verrichten. Te denken valt aan keukenpersoneel. (Deze medewerkers moeten in kennis worden gesteld van de risico's die zij lopen en hoe zij zich daartegen kunnen weren).

Taken receptie

- Probeert de volgende informatie te verkrijgen:
 - naam
 - lokaal/ruimte
 - verdieping gebouw
 - aard calamiteit
 - slachtoffers
- Meldt de calamiteit bij het hoofd BHV.
- Informeert de BHV ploeg.

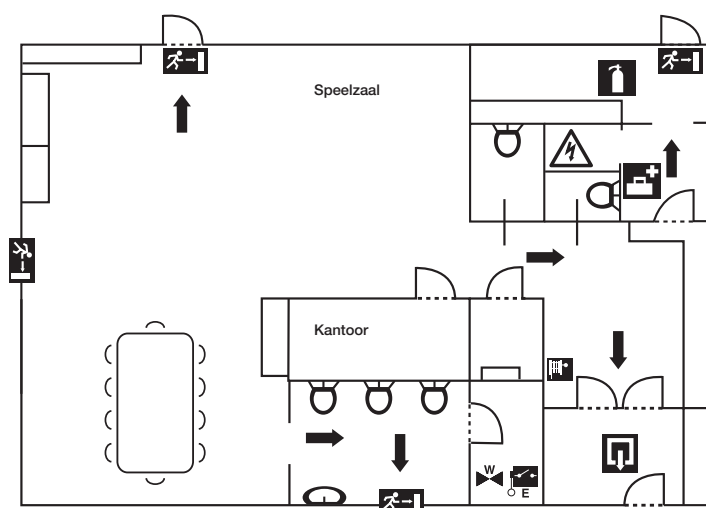
Taken leidinggevende(n)

- Helpen van de BHV ploeg met ontruimen van hun groep.
- Sluiten (ramen en) deuren.
- Op de verzamelplaats melden zij zich bij het hoofd BHV ter nacontrole.
- Dragen hun groep evt. over aan een andere leidinggevende om zonodig de BHV ploeg te helpen met ontruimen.

Plattegrond gebouw

met de gegevens:

- vluchtrichtingen
- vluchtwegen
- blusmiddelen
- plaats bediening ontruimingssignaal
- handbrandmelder
- brandweerliften
- hoofdingang
- nooduitgangen
- brandmeldcentrale
- verzamelplaats(en)
- brandwerende scheidingen

Verklaring symbolen	
	Brandblusser
	Brandslanghaspel
	Nooduitgang
	Uitgang
	EHBO-koffer
	Verzamelplaats
	Gevaar voor elektrische spanning
	Hoofdschakelaar elektra
	Water afsluiter

Namenlijst

- Directie
 - Groepleidsters
- Hoofd BHV/coördinator en BHV'ers
 - Overige medewerkers

Naam	
Functie	
Telefoonnummer	
Kamer/lokaal	

Naam	
Functie	
Telefoonnummer	
Kamer/lokaal	

Naam	
Functie	
Telefoonnummer	
Kamer/lokaal	

Logboek ontruimingsplan en oefening

Ontruimingsplan	
Datum	
Betreft	
Mutatie	
Ontruimingsoefeningen	
Datum	
Oefening	
Verloop van de oefening	
Evt. te nemen acties n.a.v. de oefening	

Wat te doen bij brand

Belangrijkste regels voor een

1 Blijf kalm

2 Alarmeer intern, bijvoorbeeld de receptie

Druk (indien aanwezig) de handmelder in

3 Bel de brandweer, 112

- Meld:
- Wie u bent
 - Wat er brandt (prullenmand, apparatuur, e.d.)
 - Waar het brandt (adres, afdeling, verdieping)
 - Mensen in gevaar (hoe en waar)

4 Begeleid de ontruiming volgens afgesproken ontruimings/vluchtplan, gebruik hierbij geen liften

5 Blus indien mogelijk maar neem daarbij geen risico's

Ken de instructie van de blusser !

6 Sluit bij het weggaan ramen en deuren

7 Ga naar de verzamelplaats

8 Controleer of iedereen in veiligheid is (Houdt appèl!)

9 Meld u af bij het hoofd BHV (Informatie over appèl)

Het gebruik van de brandblusser:

Blus altijd met de brand mee

Blus van onder naar boven en van voor naar achter, sta niet te dichtbij

Bij poederblussers met korte stoten blussen. Zorg dat u reserve-voorraad overhoudt

Bestrijd geen grotere branden ook niet gezamenlijk, met meerdere blussers gelijk

Pas op voor herontbranding

Blussers na gebruik direct laten hervullen

Dit is een uitgave van

Stichting Consument en Veiligheid

Postbus 75169

1070 AD Amsterdam

T 020 511 45 67 (Servicedesk)

E info@veiligheid.nl

I www.veiligheid.nl

© Stichting Consument en Veiligheid

Vormgeving: De Designpolitie, Amsterdam

Druk: LenoirSchuring

Januari 2007

